

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

Programme Structure for Under Graduate Sastri Programmes

Programme Structure for Under Graduate Sastri Programmes

SEM	Courses	Disciplinary 82 Cr	Interdisciplinary EL - 12, + OE, 12 + DE 12 = 36	Languages		Vocational – 12 +6 = 18		TOTAL CREDITS
				24		SKILL BASED = 8 VALUE BASED=4		
I		DSC-1 (4) – मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी - प्रथमो भागः (आरम्भात् द्वितीयपरिच्छेदे पञ्चमपाठपर्यन्तम्) DSC-2 (4) – मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी प्रथमभागान्तम्	EL- 1 (3) जैमिनीयन्यायमाला अवतारिका		Lang-1 (3) Lang-2 (3)	SEC-1 (2)	VB-1 (1)	20
II		DSC-3 (4) – मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी द्वितीयभागे प्रथमपरिच्छेदात् तृतीयपरिच्छेदपर्यन्तम् DSC-4 (4) – मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी द्वितीयोभागः (चतुर्थपरिच्छेदात् आन्तम्)	EL- 2 (3) जैमिनीयन्यायमाला प्रथमाध्याये प्रथमः पादः		Lang-3 (3) Lang-4 (3)	Environmental Studies (2)	VB-2 (1)	20
EXIT OPTION WITH CERTIFICATE IN MIMANSA (40 CREDITS) A- 16 credits, El -6 credits, lang 1 + 2 = 12 credits. SB+VB= 06								
III		DSC-5 (4) – अर्थसङ्ग्रहः (अङ्गताबोधकप्रमाणनिरूपणान्तम्) DSC-6 (4) – अर्थसङ्ग्रहः (प्रयोगविधितः आन्तम्)	EL- 3 (3) Select - जैमिनीयन्यायमाला प्रथमाध्यायस्य द्वितीयः पादः		Lang-5 (3) Lang- 6 (3)	SEC-2 (2)	VB-3 (1)	20
IV		DSC-7 (4) – जैमिनीयन्यामाला - प्रथमाध्यायस्य आद्यपादद्वयम् DSC-8 (4) – न्यायप्रकाशः (अङ्गताबोधक-प्रमाणनिरूपणपर्यन्तम्)	EL- 4 (3) - मीमांसापरिभाषा		Lang. 7 (3) Lang. 8 (3) (Translation & creative writing)	Constitution of India (2)	VB-4 (1)	20
EXIT OPTION WITH DIPLOMA IN MIMANSA (80 CREDITS) A- 16 credits, El -6 credits, lang 1 + 2 = 12 credits. SB+VB= 06								
V		DSC-9 (4) –जैमिनीयन्यायमालायाम् प्रथमाध्यायस्य अन्तिमपादद्वयम् DSC-10 (4) –	OE – 1 (3) - मीमांसान्यायप्रकाशः (आदितः			SEC-3 (2)		20

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

		न्यायप्रकाशः उत्तरभागः DSC-11 (4) - मानमेयोदये प्रमाणपरिच्छेदे अनुमानप्रमाणनिरूपणान्तम्	वाक्यप्रमाणनिरूपणान्तम्) OE-2 (3) - मीमांसान्यायप्रकाशः (अङ्गताबोधकप्रमाणनिरूपणान्तम्)					
VI		DSC-12 (4) - मानमेयोदये शब्दप्रमाणात् प्रमाणपरिच्छेदान्तम् DSC-13 (4) - जैमिनीयन्यायमाला द्वितीयाध्यायस्य आद्यौ द्वौ पादौ DSC-14 (4) - जैमिनीयन्यायमालायाम् द्वितीयाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादौ	OE - 3 (3) - मीमांसान्यायप्रकाशः (अधिकारविध्यन्तम्) OE-4 (3) - मीमांसान्यायप्रकाशः (ग्रन्थान्तम्)			SEC-4(2)		20
EXIT OPTION WITH BA/Shastri Basic Degree IN MIMANSA (120 CREDITS) A- 30 credits, Voc. -6 credits, credits, SB+VB=09 (as per ABC regulations minimum Cr.140)								
VII		DSC-15 (4) - मानमेयोदये प्रमेयपरिच्छेदे द्रव्यनिरूपणम् DSC-16 (4) - जैमिनीयन्यायमालायाम् तृतीयाध्यायस्य आद्यौ द्वौ पादौ DSC-17 (4) - जैमिनीयन्यायमालायाम् तृतीयाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादौ	DSE- A-Elec-1 (3) - (अर्थसङ्ग्रहः (अङ्गताबोधकप्रमाणनिरूपणपर्यन्तम्) DSE- A-Elec-2 (3) - तन्त्ररहस्ये ख्यातिवादः			Res/ Manu (2)		20
VIII		DSC-18 (4) - मानमेयोदये प्रमेयपरिच्छेदे ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम् DSC-19 (4) - जैमिनीयन्यायमालायाम् तृतीयाध्यायस्य पञ्चमषष्ठपादौ DSC-20 (4) - जैमिनीयन्यायमालायाम् तृतीयाध्यायस्य सप्तमाष्टमपादौ	DSE- A-Elec-1 (3) - अर्थसङ्ग्रहः (प्रयोगविधितः आन्तम्) DSE- A-Elec 2 (3) - तन्त्ररहस्ये शास्त्रारम्भवादः					20

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

AWARD OF BACHELOR OF ARTS HONOURS / SAMMANITA SHASTRI in a discipline (160 Credits) A- 20 DSE – 21
credits, (as per ABC regulations minimum Cr.180)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
National Sanskrit University
A Central University established by an Act of Parliament
(Formerly Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, Deemed to be University)
Tirupati - 517 507

Program Curriculum (Syllabus)

Program Name:- UG Course

Choice Based Credit System to enter into ABC Portal

(AS2022-2023 onwards)

Name of the Program	Shastri (UG)
Name of the Faculty	Darshana
Name of the Board of Study	MIMANSA
Program Pattern (CBCS/Annual/)	CBCS
Program Duration	3+1
Program Type (Master/Bachelor)	Bachelor
Program Level (PG/ UG/ PG Diploma/ Diploma/ Certificate etc.	UG (with Multiple exits and entry) Certificate/ Diploma/ UG/UG Honors
Evaluation system (Grade System) Yes/No	Grade system
Follow credit System (Yes/No)	Yes
Program total credits	80 (56+24)
Practical / Project total Credits	05

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

Program total marks	(1400 + 600)
Mode of Learning (Regular/ Distance learning)	Regular
External Students (Yes/No)	No
Medium of Instructions	Sanskrit
Medium of Examination	Sanskrit
Eligibility	+2 with Sanskrit
Program Description	Shastri Sammanita (B.A. Honors) in MIMANSA
Program Objectives	
Program Outcome	
Subject (under which Category and which Faculty the Subject is included, mention name of the faculty and Category (DC/ IDS (E/ OE)/Vocnl.(Lang (1/2)/ SEC/ VB)	Darshana School Disciplinary
Program Code	MI 001
Program Abbreviation	
Internship duration/ Credits	-----

Year	Internal		Theory		Other /Project/ practical/ Internship		Total		Credits	Remarks
	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing		
First Year (Sem I & II)	100	35	300	105			400	140	16	
Second Year (Sem III & IV)	100	35	300	105			400	140	16	
Third Year (Sem V & VI)	150	52.5	450	158			575	202	24	
Fourth Year Sem VII & VIII	150	52.5	450	158	100	50	575	202	29	Practical marks are not included in total marks. Passing in practical is mandatory
Total	500	175	1500	526	100	50	2000	684	85	

Course Code	Course name	Course Short Name.	Teaching hours per week	Tutorial (*T)/ Practical (*P) per week		Internal		Theory		Other		Subject Total		No. of Credits (if Credit System is applicable)
						(Practical/ Diss. / Viva/ Oral/ Test/ Sessional etc.)						(in case of joint passing)		
						A		B		C		A + B + C		
T	P	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	
First Year - Semester I														
	DSC-1 (4) - मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी - प्रथमो भागः (आरम्भात् द्वितीयपरिच्छेदे पञ्चमपाठपर्यन्तम्)		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

Course Code	Course name	Course Short Name.	Teaching hours per week	Tutorial (*T)/ Practical (*P) per week		Internal (Practical/ Diss. / Viva/ Oral/ Test/ Sessional etc.)		Theory		Other		Subject Total (in case of joint passing)		No. of Credits (if Credit System is applicable)
				A	B	C	A + B + C							
				T	P	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	
	DSC-2 (4) – मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी प्रथमभागान्तम्		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
First Year - Semester II														
	DSC-3 (4) – मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी द्वितीयभागे प्रथमपरिच्छेदात् तृतीयपरिच्छेदपर्यन्तम्		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
	DSC-4 (4) – मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी द्वितीयभागः (चतुर्थपरिच्छेदात् आन्तम्)		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
	First Year Total		16	16		100	35	300	105			400	140	16
Second Year - Semester III														
	DSC-5 (4) – अर्थसङ्ग्रहः (अङ्गताबोधक-प्रमाणनि रूपणान्तम्)		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
	DSC-6 (4) – अर्थसङ्ग्रहः (प्रयोगविधितः आन्तम्)		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
Second Year - Semester IV														
	DSC-7 (4) – जैमिनीयन्यामाला - प्रथमाध्यायस्य आद्यपादद्वयम्		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
	DSC-8 (4) -न्यायप्रकाशः (अङ्गताबोधक-प्रमाणनि रूपणपर्यन्तम्)		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
	Second Year Total		16	16		100	35	300	105	---	---	400	140	16

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

Course Code	Course name	Course Short Name.	Teaching hours per week	Tutorial (*T)/ Practical (*P) per week		Internal (Practical/ Diss. / Viva/ Oral/ Test/ Sessional etc.)		Theory		Other		Subject Total (in case of joint passing)		No. of Credits (if Credit System is applicable)
				A	B	C	A + B + C							
				T	P	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	
Third Year - Semester V														
	DSC-9 (4) -जैमिनीयन्यायमालायाम् प्रथमाध्यायस्य अन्तिमपादद्वयम्		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
	DSC-10 (4) – न्यायप्रकाशः उत्तरभागः (सम्पूर्णा)		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
	DSC-11 (4) – मानमेयोदये प्रमाणपरिच्छेदे अनुमानप्रमाण-निरूपणा न्तम		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
Third Year - Semester VI														
	DSC-12 (4) – मानमेयोदये शब्दप्रमाणात् प्रमाणपरिच्छेदान्तम्		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
	DSC-13 (4) – जैमिनीयन्यायमाला द्वितीयाध्यायस्य आद्यौ द्वौ पादौ		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
	DSC-14 (4) – जैमिनीयन्यायमालायाम् द्वितीयाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादौ		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04
Third Year Total			24	24	- -	150	52.5	450	157.5			600	210	24
Fourth Year – Semester VII														
	DSC-15 (4) - मानमेयोदये प्रमेयपरिच्छेदे द्रव्यनिरूपणम्		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

Course Code	Course name	Course Short Name.	Teaching hours per week	Tutorial (*T)/ Practical (*P) per week		Internal (Practical/ Diss. / Viva/ Oral/ Test/ Sessional etc.)		Theory		Other		Subject Total (in case of joint passing)		No. of Credits (if Credit System is applicable)	
				T	P	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	A + B + C	
	DSC-16 (4) - जैमिनीयन्यायमालायाम् तृतीयाध्यायस्य आद्यौ द्वौ पादौ		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04	
	DSC-17 (4) - जैमिनीयन्यायमालायाम् तृतीयाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादौ		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04	
Fourth Year – Semester VIII															
	DSC-18 (4) - मानमेयोदये प्रमेयपरिच्छेदे ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम्		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04	
	DSC-19 (4) - जैमिनीयन्यायमालायाम् तृतीयाध्यायस्य पञ्चमषष्ठपादौ		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04	
	DSC-20 (4) - जैमिनीयन्यायमालायाम् तृतीयाध्यायस्य सप्तमाष्टमपादौ		04	0 4	- -	25	08.7 5	75	26.2 5	--	--	100	35	04	
										100	50	100		05	
Fourth Year Total				24	24	-	150	52.5	450	157.5		600	210	29	
Final Total				80	80		500	175	1500	525	100	50	2000	700	85

List of Disciplinary (Shashtra)subjects - any one traditional Shashtra shall be selected from this list.

1. Sahitya
2. Vyakarana
3. Nyaya
4. SiddhantaJyotisha/ PhalitaJyotisha
5. A. Vedanta
6. Vishishtadvaita Vedanta (VV)
7. Dvaita Vedanta (DV)
8. Sankhyayoga
9. Dharmashastra
10. Puranetihasa
11. Vedabhashyam
12. Agama.
13. Mimamsa.

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
National Sanskrit University
A Central University established by an Act of Parliament
(Formerly Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, Deemed to be University)
Tirupati - 517 507

Program Curriculum (Syllabus)

Program Name:- UG Course

Choice Based Credit System to enter into ABC Portal

(AS 2022-2023 onwards)

Name of the Program	Shastri (UG)
Name of the Faculty	
Name of the Board of Study	
Program Pattern (CBCS/Annual/)	CBCS
Program Duration	3+1
Program Type (Master/Bachelor)	Bachelor
Program Level (PG/ UG/ PG Diploma/ Diploma/ Certificate etc.	UG (with Multiple exits and entry) Certificate/ Diploma/ UG/UG Honors
Evaluation system (Grade System) Yes/No	Grade system
Follow credit System (Yes/No)	Yes
Program total credits	
Practical / Project total Credits	
Program total marks	
Mode of Learning (Regular/ Distance learning)	Regular
External Students (Yes/No)	No
Medium of Instructions	Sanskrit
Medium of Examination	Sanskrit
Eligibility	+2 with Sanskrit
Program Description	Shastri Sammanita (B.A. Honors)
Program Objectives	
Program Outcome	
Subject (under which Category and which Faculty the Subject is included, mention name of the faculty and Category (DC/ IDS (E/ OE)/Vocnl.(Lang (1/2)/ SEC/ VB)	Inter Disciplinary (Discipline Electives)
Program Code	
Program Abbreviation	
Internship duration/ Credits	-----

Year	Internal		Theory		Other / Project/ practical / Internship		Total		Credits	Remarks
	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing		
First Year (Sem I & II)	50	17.5	150	52.5			200	70	6	
Second Year (Sem III & IV)	50	17.5	150	52.5			200	70	6	

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

Third Year (Sem V & VI)														
Fourth Year Sem VII & VIII														
Total	100	35	300	105				400	140	12				

Course Code	Course name	Course Short Name.	Teaching hours per week	Tutorial (*T)/ Practical (*P) per week		Internal		Theory		Other		Subject Total		No. of Credits (if Credit System is applicable)		
				T	P	(Practical/ Diss. / Viva/ Oral/ Test/ Sessional etc.)		Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing		(in case of joint passing)	
						A	B								C	A + B + C
				Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing					
First Year - Semester I																
001-1	EL- 1 (3) जैमिनीयन्यायमाला अवतारिका		03	03	--	25	08.75	75	26.25	--	--	100	35	03		
First Year - Semester II																
001-2	EL- 2 (3) जैमिनीयन्यायमाला प्रथमाध्याये प्रथमः पादः		03	03	--	25	08.75	75	26.25	--	--	100	35	03		
First Year Total			06	06		50	17.5	150	52.5			200	70	06		
Second Year - Semester III																
001-3	EL- 3 (3) - जैमिनीयन्यायमाला प्रथमाध्यायस्य द्वितीयः पादः		03	03	--	25	08.75	75	26.25	--	--	100	35	03		
Second Year - Semester IV																
001-4	EL- 4 (3) - मीमांसापरिभाषा		03	03	--	25	08.75	75	26.25	--	--	100	35	03		
Second Year Total			06	06		50	17.5	150	52.5			200	70	06		
Final Total			12	12		100	35	300	105			400	140	12		

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
National Sanskrit University
 A Central University established by an Act of Parliament
 (Formerly Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, Deemed to be University)
 Tirupati - 517 507

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

Program Curriculum (Syllabus)

Program Name:- UG Course

Choice Based Credit System to enter into ABC Portal

(AS 2022-2023 onwards)

Name of the Program	Shastri (UG)
Name of the Faculty	
Name of the Board of Study	
Program Pattern (CBCS/Annual/)	CBCS
Program Duration	3+1
Program Type (Master/Bachelor)	Bachelor
Program Level (PG/ UG/ PG Diploma/ Diploma/ Certificate etc.	UG (with Multiple exits and entry) Certificate/ Diploma/ UG/UG Honors
Evaluation system (Grade System) Yes/No	Grade system
Follow credit System (Yes/No)	Yes
Program total credits	160
Practical / Project total Credits	14
Program total marks	
Mode of Learning (Regular/ Distance learning)	Regular
External Students (Yes/No)	No
Medium of Instructions	Sanskrit
Medium of Examination	Sanskrit
Eligibility	+2 with Sanskrit
Program Description	Shastri Sammanita (B.A. Honors)
Program Objectives	
Program Outcome	
Subject (under which Category and which Faculty the Subject is included, mention name of the faculty and Category (DC/ IDS (E/ OE)/Vocnl.(Lang (1/2)/ SEC/ VB)	Interdisciplinary (Open Electives)
Program Code	
Program Abbreviation	
Internship duration/ Credits	-----

Year	Internal		Theory		Other /Project/ practical / Internship		Total		Credits	Remarks
	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing		
First Year (Sem I & II)										
Second Year (Sem III & IV)										
Third Year (Sem V & VI)	100	35	300	105			400	140	12	
Fourth Year Sem VII & VIII										
Total	100	35	300	105			400	140	12	

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

Course Code	Course name	Course Short Name.	Teaching hours per week	Tutorial (*T)/ Practical (*P) per week		Internal		Theory		Other		Subject Total		No. of Credits (if Credit System is applicable)
						(Practical/ Diss. / Viva/ Oral/ Test/ Sessional etc.)						(in case of joint passing)		
						A		B		C		A + B + C		
						T	P	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max
Third Year - Semester V														
001-1	OE – 1 (3) - मीमांसान्यायप्रकाशः (आदितः वाक्यप्रमाण-निरूपणान्तम्)		03	03	-	25	08.75	75	26.25	--	--	100	35	03
001-2	OE-2 (3) - मीमांसान्यायप्रकाशः (अङ्गताबोधकप्रमाण-निरूपणान्तम्)		03	03	-	25	08.75	75	26.25	--	--	100	35	03
Third Year - Semester VI														
001-3	OE – 3 (3) - मीमांसान्यायप्रकाशः (अधिकारविध्यन्तम्)		03	03	-	25	08.75	75	26.25	--	--	100	35	03
001-4	OE-4 (3) – मीमांसान्यायप्रकाशः (ग्रन्थान्तम्)		03	03	-	25	08.75	75	26.25	--	--	100	35	03
Third Year Total			12	12		100	35	300	105			400	140	12
Final Total			12	12		100	35	300	105			400	140	12

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
National Sanskrit University
A Central University established by an Act of Parliament
(Formerly Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, Deemed to be University)
Tirupati - 517 507

Program Curriculum (Syllabus)

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

**Program Name:- UG Course
Choice Based Credit System to enter into ABC Portal**

(AS 2022-2023 onwards)

Name of the Program	Shastri (UG)
Name of the Faculty	
Name of the Board of Study	
Program Pattern (CBCS/Annual/)	CBCS
Program Duration	3+1
Program Type (Master/Bachelor)	Bachelor
Program Level (PG/ UG/ PG Diploma/ Diploma/ Certificate etc.	UG (with Multiple exits and entry) Certificate/ Diploma/ UG/UG Honors
Evaluation system (Grade System) Yes/No	Grade system
Follow credit System (Yes/No)	Yes
Program total credits	
Practical / Project total Credits	
Program total marks	
Mode of Learning (Regular/ Distance learning)	Regular
External Students (Yes/No)	No
Medium of Instructions	Sanskrit
Medium of Examination	Sanskrit
Eligibility	+2 with Sanskrit
Program Description	Shastri Sammanita (B.A. Honors)
Program Objectives	
Program Outcome	
Subject (under which Category and which Faculty the Subject is included, mention name of the faculty and Category (DC/ IDS (E/ OE)/Vocnl.(Lang (1/2)/ SEC/ VB)	Interdisciplinary DSE the Shastra adopted in I & II Year
Program Code	
Program Abbreviation	
Internship duration/ Credits	-----

Year	Internal		Theory		Other / Project/ practical / Internship		Total		Credits	Remarks
	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing		
First Year (Sem I & II)										
Second Year (Sem III & IV)										
Third Year (Sem V & VI)										
Fourth Year Sem VII & VIII	50	17.5	150	52.5			200	70	6	
Total	50	17.5	150	52.5			200	70	6	

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

Course Code	Course name	Course Short Name.	Teaching hours per week	Tutorial (*T)/ Practical (*P) per week		Internal		Theory		Other		Subject Total		No. of Credits (if Credit System is applicable)
						(Practical/ Diss. / Viva/ Oral/ Test/ Sessional etc.)						(in case of joint passing)		
						A		B		C		A + B + C		
						T	P	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	
Fourth Year - Semester VII														
001-1	DSE- A-Elec-1 (3) - (अर्थसङ्ग्रहः (अङ्गताबोधक-प्रमाण निरूपणपर्यन्तम्)		03	0	-	25	08.7	75	26.2	--	--	100	35	03
001-2	DSE- A-Elec-2 (3) - तन्त्ररहस्ये ख्यातिवादः		03	0	-	25	08.7	75	26.2	--	--	100	35	03
Fourth Year - Semester VIII														
001-3	DSE- A-Elec-1 (3) - अर्थसङ्ग्रहः (प्रयोगविधितः आन्तम्)		03	0	-	25	08.7	75	26.2	--	--	100	35	03
001-4	DSE- A-Elec 2 (3) - तन्त्ररहस्ये शास्त्रारम्भवादः		03	0	-	25	08.7	75	26.2	--	--	100	35	03
Fourth Year Total			12	12		100	35	300	105			400	140	12
Final Total			12	12		100	35	300	105			400	140	12

Note: If the Student adopt the same DSE in Fourth Year, which was adopted in the I & II year, then in the next one or two years he can complete one more UG programme in DSE (another Shastra)

NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY TIRUPATI

DEPARTMENT OF MIMAMSA

SASTRI SYLLABUS

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

Pattern of Marks

(Following pattern will be followed for each paper in each subject)

(External Assessment = 75 Marks for Written Examination and Internal Assessment 25 marks)

5 objectives x 1 Mark = 5x1	= 5 Marks
4 (out of 5) x 5 Marks= 4x5	= 20 Marks
3(out of 5) x 10 Marks= 3x10	= 30 Marks
1 (out of 2)x 20 Marks = 1x20	= 20 Marks
Total = 75 Marks	

(Internal Assessment = 25 Marks)

Objective type Questions (Class Test)

Paper Presentation in Departmental Seminar

Assignments

Grand Total= 75 Marks + 25 Marks = 100 Marks

NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY TIRUPATI

MODEL QUESTION PAPER

समय: होरात्रयम्

पूर्णाङ्काः ७५

१ . एकेन वाक्येन सर्वेषाम् उत्तरं लिखत।

५ x १ = 5

1. धर्मस्य लक्षणं किम् ?

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

2. विधि: कतिविधि: ?
  3. अङ्गताबोधकप्रमाणानि कति ?
  4. अर्थक्रमस्य उदाहरणम् लिखत ?
  5. नामधेयनिमित्तानि कानि ?
२. चत्वारः समानाङ्काः प्रश्नाः टिप्पणीरूपेण समाधेयाः ४ x ५=२०
१. वेदस्य अपौरुषेयत्वम्
  २. उत्पत्तिविधिः
  ३. प्रकरणम्
  ४. पाठक्रमः
  ५. पर्युदासः
३. त्रयाणाम् प्रश्नानाम् विश्लेषात्मकम् उत्तरम् लिखत। ३ x १० = ३०
१. विनियोगविधिम् निरूपयत।
  २. भावनास्वरूपम् विशदयत।
  ३. अपूर्व नियम परिसङ्ख्याविधीनाम् लक्षणानि प्रतिपादयत।
  ४. निषेधपर्युदासयोः भेदम् सोदाहरणम् उपपादयत।
  ५. नामधेयनिमित्तानि विवृणुत।
४. अङ्गताबोधकप्रमाणानि यथाग्रन्थम् निरूपयत। १ x २०= २०

अथवा
क्रमबोधकप्रमाणानि

SASTRI SEMESTER -1 DSC-1 -(4 Credits)

Course 1 (Paper 1)

शास्त्रि प्रथमषण्मासिकी पाठ्यक्रमः

प्रथमपत्रम् मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी प्रथमो भागः

(आरम्भात् द्वितीयपरिच्छेदे पञ्चमपाठपर्यन्तम्)

यूनिट् १ प्रथमपरिच्छेदे प्रथमपाठात् तृतीयपाठपर्यन्तम्

विषयः- दर्शनपरिचयः मीमांसायाः स्थानम् तन्महत्वञ्च

फलितम् - दर्शनानि भारतीयसंस्कृतेः कथम् उपकुर्वन्ति वेदवैदिकविषये मीमांसायाः प्रभावश्च ज्ञातो भवति।

यूनिट् २ चतुर्थपञ्चमपाठौ

विषयः- सूत्र भाष्य स्वरूपम् , प्रस्थानत्रयनिरूपणम् मीमांसाशास्त्रविचार्यविषयाः

फलितम् -सामान्यतः सूत्रभाष्यस्वरूपज्ञानम् विशेषतः मीमांसायां तत्स्वरूपज्ञानावगमः।

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

यूनिट् ३ षष्ठपाठात् द्वितीयपरिच्छेदे प्रथमपाठपर्यन्तम्

विषयः-अधिकरण सङ्गति प्रतिज्ञासूत्रार्थ अध्ययनविधिविचारश्च

फलितम् - दर्शनेषु अधिकरणज्ञानम्, सङ्गतितद्वैविध्यम् जिज्ञासाशब्दार्थः वेदाध्ययनवैशिष्ट्यज्ञानञ्च।

यूनिट् ४ द्वितीयपरिच्छेदे द्वितीयतृतीयपाठौ

विषयः-धर्मलक्षणम् वेदस्वरूपम् धर्म प्रमाणानि

फलितम् - मीमांसकानां मते धर्मलक्षणं वेदस्वरूपं तस्य तदनुबन्धिनाञ्च धर्मं प्रति प्रामाण्यञ्च ज्ञातं भवति।

यूनिट् ५ द्वितीयपरिच्छेदे चतुर्थपञ्चमपाठौ

विषयः- विधिः तद्विभागः निषेधपर्युदासश्च

फलितम्- विधिस्वरूपं तद्वैविध्यम् निषेधपर्युदासयोः ज्ञानञ्च भवति।

SASTRI SEMESTER -1 DSC-2 -(4 Credits) Course 2 (Paper 2)

शास्त्र प्रथमषण्मासिकी द्वितीयम् पत्रम्

मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी प्रथमभागान्तम्

यूनिट् १ द्वितीयपरिच्छेदे षष्ठसप्तमपाठौ

विषयः-अर्थवादः, तद्भेदः, निषेधशेषः, मन्त्रः अपूर्वविध्यादित्रिविधिस्वरूपम्

फलितम् -अर्थवादादिज्ञानम् निषेध विधिशेषयोः स्वरूपमित्यादि ज्ञातम् भवति।

यूनिट् २ द्वितीयपरिच्छेदे अष्टमनवमपाठौ

विषयः- स्मृति, आचार, नामधेय, तन्निमित्तानि

फलितम् - स्मृतिप्रामाण्यम् आचारप्रामाण्यम् नामधेयप्रामाण्यम् इत्यादिविषयाः अस्मज्जीवने तद्रक्षणे च कथम् उपकुर्वन्तीति ज्ञातम् स्यात्।

यूनिट् ३ द्वितीयपरिच्छेदे दशमपाठः तृतीयपरिच्छेदे प्रथमपाठश्च

विषयः- वाक्यशेषसामर्थ्ययोः प्रामाण्यम् भावना तस्याः द्वैविध्यम् इत्यादि

फलितम्- शब्दसामर्थ्यम् अर्थसामर्थ्यम् भावनायाः मीमांसाशास्त्रे प्रभावः इत्यादिविषयाः ज्ञातास्स्युः।

यूनिट् ४ तृतीयपरिच्छेदे द्वितीयतृतीयपाठौ

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

विषय:- अपूर्व तद्भेद, यागसिद्धिः कथमिति , विहितत्वम् कुत्र कथमिति स्तोत्र शस्त्र मन्त्र ब्राह्मण ऋक् साम यजुः इत्येतेषाम् लक्षणानि

फलितम्- मीमांसाशास्त्रैकसम्मतस्य अपूर्वस्य ज्ञानम् , वेदे विद्यमानानां ऋगादीनां लक्षणानि ज्ञातानि भवन्ति।

यूनिट् ५ तृतीयपरिच्छेदे चतुर्थपाठः

विषय:- भावनाभेदबोधकप्रमाणानि

फलितम् - भावनाभेदो नाम कर्मभेदः। तस्य प्रमाणानि शब्दान्तरादि। तेषां ज्ञानम् सिद्धम् भवति।

SASTRI SEMESTER -2 DSC-3 -(4 Credits)

Course 3 (Paper 3)

शास्त्र द्वितीयषण्मासिकी

तृतीयम् पत्रम् मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी द्वितीयभागे प्रथमपरिच्छेदात् तृतीयपरिच्छेदपर्यन्तम्

यूनिट् १ प्रथमपाठात् तृतीयपाठपर्यन्तम्

विषय:- अङ्गत्वम् अङ्गताबोधकप्रमाणेषु वाक्यप्रमाणनिरूपणपर्यन्तम्

फलितम् - विनियोगविधिस्वरूपम्, अङ्गत्वम् , श्रुतेः लक्षणम् तद्भेदः, लिङ्गम् वाक्यम् तत्तदुदाहरणानि प्रकृतिविकृतिस्वरूपञ्च ज्ञातम् भवति।

यूनिट् २ चतुर्थपाठात् षष्ठपाठपर्यन्तम्

विषय:-प्रकरणस्थानसमाख्यानाम् निरूपणम् अङ्गभेदः इत्यादिविषयाः

फलितम्-प्रकरणस्थानसमाख्यानाम् लक्षणानि तद्भेदः अङ्गेषु सिद्धरूपाणि क्रियारूपामि च ज्ञातानि भवन्ति।

यूनिट् ३ द्वितीयपरिच्छेदः

विषयः - चतुर्थाध्यायविषयः

फलितम्- प्रयुक्तिः, प्रयोज्यप्रयोजकभावः, क्रत्वर्थ पुरुषार्थस्वरूपञ्च ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ४ तृतीयपरिच्छेदे प्रथमद्वितीयपाठौ

विषय:-पञ्चमाध्याये विचारितः प्रयोगविधिः, क्रमः, श्रुतिक्रमः, अर्थक्रमश्च

फलितम्- क्रमज्ञानम् लौकिकवैदिककर्मसु कथम् उपयुज्यत इति ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ५ तृतीयपरिच्छेदे तृतीयचतुर्थपाठौ

विषय:-पाठक्रमादीनाम् स्वरूपोदाहरणानि

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

फलितम् - पाठक्रमस्य कुत्र उपयोगः तद्भेदः स्थानम् मुख्यम् प्रवृत्तिः इत्यादिक्रमबोधकप्रमाणानाम् ज्ञानम् भवति।

SASTRI SEMESTER -2 DSC-4 -(4 Credits) Course 4 (Paper 4)

शास्त्र द्वितीयषाण्मासिकी चतुर्थम् पत्रम्

मीमांसाशास्त्रप्रवेशिनी द्वितीयोभागः (चतुर्थपरिच्छेदात् आन्तम्)

यूनिट् १ चतुर्थपरिच्छेदः

विषयः- षष्ठाध्यायविषयः

फलितम्- अधिकारलक्षणम् नित्यकाम्यनैमित्तिककर्मसु अधिकारः तद्विशेषणानि च ज्ञातानि भवन्ति।

यूनिट् २ पञ्चमः परिच्छेदः

विषयः- अतिदेशषट्कविषयः

फलितम्- अतिदेशस्वरूपम् तद्वैविध्यम् ऊहलक्षणम् तद्भेदः बाधस्वरूपम् तद्भेदः तन्त्रप्रसङ्गयोः स्वरूपम् तत्र विशेषाः ज्ञाताः भवन्ति।

यूनिट् ३ षष्ठः परिच्छेदः

विषयः- प्रमाणनिरूपणम्

फलितम्- प्रमाणलक्षणम् प्रत्यक्षम् तद्वैविध्यम् अनुमानम् शास्त्रम् उपमानम् अर्थापत्तिः अनुपलब्धिः इति सर्वेषाम् ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ४ सप्तमः परिच्छेदः

विषयः- प्रमेयविषयः द्रव्यम् गुणः कर्म जातिः अभावः

फलितम्- मीमांसकमते पदार्थविषयकज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् ५ अष्टमः परिच्छेदः

विषयः- ग्रन्थकर्तृपरम्परा

फलितम्- मीमांसकमतप्रवर्तकाचार्याणाम् परिचयः, भाट्टप्राभाकरमतपरिचयः ज्ञातो भवति।

SASTRI SEMESTER -3 DSC-5 -(4 Credits) Course 5 (Paper 5)

शास्त्र तृतीयषाण्मासिकी

पञ्चममं पत्रम् अर्थसङ्ग्रहः (अङ्गताबोधकप्रमाणनिरूपणान्तम्)

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

यूनिट् १ आरम्भात् वेदस्वरूपनिरूपणान्तम्

विषयः प्रतिज्ञासूत्रार्थः धर्मलक्षणम् भावनास्वरूपमित्यादयः

फलितम् - धर्मलक्षणम् भावनालक्षणम् अध्ययनविधेः प्रयोजनम् इत्यादिविषयाः ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् २ विधिनिरूपणम् विशिष्टविधिपर्यन्तम्

विषयः- विधिलक्षणम् कर्मबोधकोविधिः गुणविधिः विशिष्टविधिश्च

फलितम् - मीमांसकानां मते विधिरेव प्रधानमिति ज्ञानम् विशिष्टविधिर्नाम क इति ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ विधिचातुर्विध्यम् श्रुतिप्रमाणनिरूपणम् श्रुतेः प्राबल्यप्रतिपादनम्

विषयः- उत्पत्तिविधिस्वरूपम् विनियोगविधिस्वरूपम् तत्र श्रुतिलक्षणनिरूपणम् तत्र प्राबल्यविचारप्रतिपादनञ्च।

यूनिट् ४ लिङ्गवाक्यप्रकरणनिरूपणपर्यन्तम्

विषयः- लिङ्गादिप्रमाणानां लक्षणविचारः

फलितम् लिङ्गप्रमाणलक्षणम् वाक्यप्रमाणलक्षणम् प्रकरणप्रमाणलक्षणम् एवम् अनारभ्यधीतवाक्यप्रतिपादनम् प्रकृति विकृतिनिरूपणञ्च ज्ञातं भवति।

यूनिट् ५ स्थानादारभ्य अङ्गद्वैविध्यनिरूपणपर्यन्तम्

विषयः- स्थानसमाख्याप्रमाणनिरूपणम् अङ्गभेदनिरूपणञ्च

फलितम् - स्थानस्य लक्षणम् तद्वैविध्यम् तत्रोदाहरणम् समाख्यास्वरूपम् तद्वैविध्यम् उदाहरणम् सिद्धरूप क्रियारूप अङ्गद्वैविध्यञ्च एवम् सन्नित्योपकारकम् आरादुपकारकञ्च ज्ञातं भवति।

SEMESTER -3 DSC-6 -(4 Credits)

Course 6 (Paper 6)

शास्त्र तृतीयषाण्मासिकी षष्ठम् पत्रम्

अर्थसङ्ग्रहः (प्रयोगविधितः आन्तम्)

यूनिट् १ प्रयोगविधिः

विषयः- प्रयोगविधेः निरूपणम् क्रमबोधकप्रमाणानि च

फलितम् - क्रमस्वरूपम् तद्बोधकप्रमाणानि तेषाम् लौकिकवैदिकविषयेषु उपकारः कथमिति ज्ञातम् भवति।

यूनिट् २ अधिकारविधितः परिसङ्ख्याविधिनिरूपणपर्यन्तम्

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

विषय:- अधिकारविधिस्वरूपम् मन्त्रप्रामाण्यनिरूपणम् विधित्रयनिरूपणञ्च

फलितम् - अधिकारलक्षणम् ज्ञातं स्यात्। एवम् मन्त्रस्य कुत्र दृष्टप्रयोजनम् कुत्र अदृष्टप्रयोजनम् इति ज्ञातं स्यात्। अपूर्वविधेः नियमविधेः परिसङ्ख्याविधेश्च निरूपणेन तज्ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ नामधेयनिमित्तानि

विषय:- नामधेयनिरूपणे निमित्तानि चत्वारि इति निरूपणम्

फलितम्- मत्वर्थलक्षणाभयात् वाक्यभेदभयात् तत्प्रख्यशास्त्रात् तद्व्यपदेशशास्त्राच्च नामधेयम् भवतीति ज्ञातं भवति।

यूनिट् ४ निषेधपर्युदासौ

विषयः - निषेधस्वरूपम् पर्युदासस्वरूपञ्च

फलितम्- निषेधस्य पर्युदासस्य च भेदज्ञानम् अन्वय व्यतिरेकरूप इति ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ५ अर्थवादनिरूपणात् आन्तम्

विषय:- अर्थवादस्वरूपम् ग्रन्थोपसंहारश्च

फलितम् - अर्थवादवाक्यात् प्राशस्त्यज्ञानम् जायते तस्य वैविध्यम् इत्यादिविषयाः ज्ञाताः भवन्ति।

SEMESTER -4 DSC-7 -(4 Credits)

Course 7 (Paper 7)

शास्त्र चतुर्थषाण्मासिकी

सप्तमम् पत्रम् जैमिनीयन्यामाला प्रथमाध्यायस्य आद्यपादद्वयम्

यूनिट् १ विषयः - अवतारिका

फलितम् - शास्त्रविषयः, सङ्गतिः, ग्रन्थकर्तृपरिचयश्च भवति।

यूनिट् २ विषयः - आद्याधिकरणद्वयम्

फलितम्- शास्त्रारम्भसिद्धिः भाट्टप्राभाकरमतयोः कथमिति ज्ञातं भवति। एवम् धर्मलक्षणम् सिद्धे कार्ये च व्युत्पत्तिः कथमिति च ज्ञायेत।

यूनिट् ३ विषयः - शब्दनित्यत्वाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - प्रत्यक्षलक्षणम्, तस्य धर्मे अप्रामाण्यम्, विधेः प्रामाण्यम्, शब्दस्य नित्यत्वञ्च ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ४ विषयः- वाक्यप्रत्यायकत्वाधिकरणात् अर्थवादाधिकरणपर्यन्तम्

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

फलितम् - वेदस्य अपौरुषेयत्वम् तेन कारणदोषबाधकज्ञानरहितत्वात् सर्वात्मना प्रामाण्यम् अर्थवादवाक्यानाम् विध्येकवाक्यतया प्रामाण्यमित्यादिविषयाः ज्ञाताः भवन्ति।

यूनिट् ५ विषयः - द्वितीयपादान्तम्

फलितम् - मन्त्रप्रामाण्यम् प्रयोगसमवेतार्थस्मारकतया भवतीति ज्ञातम् भवति।

SEMESTER -4 DSC-8 -(4 Credits)

Course 8 (Paper 8)

शास्त्र चतुर्थषाण्मासिकी अष्टमम् पत्रम्

न्यायप्रकाशः (अङ्गताबोधकप्रमाणनिरूपणपर्यन्तम्)

यूनिट् १ विषयः - विशिष्टविधिनिरूपणान्तम्,

फलितम् - धर्मलक्षणम्, भावना, तद्भेदः, विधिः, विशिष्टविधौ मत्वर्थलक्षणा इत्यादिविषयाः ज्ञाताः भवन्ति।

यूनिट् २ विषयः - उत्पत्तिविधिः

फलितम् - कर्मस्वरूपम् तत्र आक्षेपस्य समाधानम् इत्यादि ज्ञातम् स्यात्।

यूनिट् ३ विषयः- वाक्यप्रमाणनिरूपणान्तम्

फलितम् - विनियोगविधिः, शेषत्वम्, श्रुतिप्रमाणम्, कर्तुः आक्षेपलभ्यत्वम्, इतरप्रमाणापेक्षया श्रुतेः प्राबल्यम् लिङ्गवाक्ययोः लक्षणम्, तत्र विचाराः सर्वे अवगता भवन्ति।

यूनिट् ४ विषयः - प्रकरणनिरूपणम्

फलितम् - प्रकरणस्वरूपम्, तस्य भेदः, क्रियाया एव प्रकरणस्य विनियोगः इत्येवमादयः ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् ५ विषयः- स्थानप्रमाणात् अङ्गभेदनिरूपणपर्यन्तम्

फलितम्- स्थानसमाख्ययोः लक्षणम्, अङ्गभेदनिरूपणम्, सन्निपत्योपकारकम् आरादुपकारकम् इत्यादिज्ञानम् भवति।

**SEMESTER -5 DSC-9 -(4 Credits)
Course 9 (Paper 9)**

शास्त्रि पञ्चमषाण्मासिकी नवमम् पत्रम्

जैमिनीयन्यायमालायाम् प्रथमाध्यायस्य अन्तिमपादद्वयम्

यूनिट् १ विषयः- आद्याधिकरणत्रयम्

फलितम् - स्मृतेः प्रामाण्यम् , श्रुतिस्मृत्योर्विरोधे श्रुतेः प्राबल्यम् इत्यादिविषयाः ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् २ विषयः- चतुर्थाधिकरणात् सप्तमाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - शब्दप्रयोगविषये आर्यम्लेच्छयोः बलाबलनिरूपणम् इत्यादिविषयाः अवगता भवेयुः।

यूनिट् ३ विषयः - तृतीयपादान्तम्

फलितम् - आचारप्रामाण्यम् व्याकरणप्रामाण्यम् कल्पसूत्राणाम् पौरुषेयत्वम् लोकवेदयोः व्यवहारे अर्थग्रहणे च समानत्वम् शब्दशक्तिः आकृतावेवेत्यादिज्ञानम् भवेत्।

यूनिट् ४ विषयः - प्रथमचतुर्थे वैश्वदेवाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - नामधेयस्य प्रामाण्यम् नामधेयनिमित्तानि चत्वारि , तत्र उदाहरणानि , इतरेषाम् एवम्भूतानाम् शब्दानां नामधेयत्वम् इत्यादिविषयाः ज्ञाताः भवन्ति।

यूनिट् ५ विषयः - चतुर्थपादान्तम्

फलितम् - गौणीवृत्तिनिरूपणम् वाक्यशेषस्य सामर्थ्यस्य च प्रामाण्यम्

तयोः उदाहरणम् इत्यादिविषयाः अवगता भवन्ति।

**SEMESTER -5 DSC-10 -(4 Credits)
Course 10 (Paper 10)**

शास्त्रि पञ्चमषाण्मासिकी दशमम् पत्रम्

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

न्यायप्रकाशः उत्तरभागः

यूनिट् १ विषयः - प्रयोगविधिः

फलितम् - क्रमनिरूपणम् क्रमबोधकप्रमाणानाम् ज्ञानम् भवति।

यूनिट् २ विषयः - अधिकारविधिः , मन्त्रनिरूपणम् , विधित्रयनिरूपणञ्च

फलितम् - अधिकारलक्षणम् लोकवेदयोः , अपूर्वनियमपरिसङ्ख्या विधीनाम् स्वरूपञ्च ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - नामधेयनिमित्तानि

फलितम् - नामधेयनिमित्तानाम् चतुर्णां ज्ञानम् पञ्चमं निमित्तम् नास्तीति निर्णयश्च अवगतो भवति।

यूनिट् ४ विषयः- निषेधपर्युदासयोः निरूपणम्

फलितम् - यथा विधिः प्रमाणम् एवम् निषेधपर्युदासावपि प्रमाणमेवेति ज्ञानं स्यात्।

यूनिट् ५ विषयः - अर्थवादः उपसंहारश्च

फलितम् - अर्थवादेन प्राशस्त्यज्ञानम् भवतीति ज्ञानम् भवति। तद्भेदश्च ज्ञातो भवति।

SEMESTER -5 DSC-11 -(4 Credits) Course 11 (Paper 11)

पञ्चमषाण्मासिकी एकादशम् पत्रम्

मानमेयोदये प्रमाणपरिच्छेदे अनुमानप्रमाणनिरूपणान्तम्

यूनिट् १ विषयः - आरम्भात् प्रमाणसङ्ख्यानिरूपणपर्यन्तम्

फलितम् - प्रमालक्षणम् तत्र मतान्तरपक्षनिराकरणम् सङ्ख्याविषये इतरमतनिरसनपूर्वकम् षट्प्रमाणान्येवेति च ज्ञानं स्यात्।

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

यूनिट् २ विषयः- प्रत्यक्षनिरूपणम्

फलितम् - प्रत्यक्षस्वरूपम् , प्राभाकर बौद्धादिमतखण्डनम्, सन्निकर्षः , तद्भेदः , प्रत्यक्षभेदः इत्यादिविषयाः ज्ञाता भवेयुः।

यूनिट् ३ विषयः - अनुमानलक्षणात् तर्कनिरूपणपर्यन्तम्

फलितम् - अनुमानस्वरूपम्, व्याप्तिस्वरूपम् , उपाधिस्वरूपम्, तर्कस्वरूपम् , तदङ्गानि च अवगच्छेयुः।

यूनिट् ४ विषयः - अनुमानत्रैविध्यम्

फलितम् - अन्वयव्यतिरेकि केवलान्वयि केवलव्यतिरेकि इत्येतादृशानुमानानां ज्ञानम् स्यात्।

यूनिट् ५ विषयः - अनुमानावयवाः हेत्वाभासाश्च

फलितम् - अनुमाने पञ्चावयवा इति नैयायिकमतम् , मीमांसायां तु त्रय एव अवयवाः इति ज्ञानम् एवम् हेत्वाभासविषये तर्कमीमांसयोः भेदः क इति ज्ञानञ्च भवेत्।

SEMESTER -6 DSC-12 -(4 Credits)

Course 12 (Paper 12)

शास्त्रि षष्ठषाण्मासिकी द्वादशम् पत्रम्

मानमेयोदये शब्दप्रमाणात् प्रमाणपरिच्छेदान्तम्

यूनिट् १ विषयः- शब्दप्रमाणनिरूपणम्

फलितम् - शास्त्रप्रामाण्यस्थापनम्, वाक्यार्थबोधप्रकारज्ञानम्, अन्विताभिधाननिरसनम्, अभिहितान्वयस्थापनम् इत्यादि ज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् २ विषयः- उपमानम्

फलितम् - मीमांसक - तार्किकयोः भेदः, सादृश्यविचारः इत्यादिज्ञानसम्भवः।

यूनिट् ३ विषयः- अर्थापत्तिप्रमाणम्

फलितम् - अर्थापत्तेः स्वरूपम्, तद्वैविध्यम्, तार्किकरीत्या अनुमानान्तर्भावाक्षेपनिरसनम् इत्यादिविषया ज्ञाता भवन्ति।

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

यूनिट् ४ विषयः - अभावः (योग्यानुपलब्धिः)

फलितम् - योग्यानुपलब्धिः पृथक्प्रमाणत्वम् , तार्किकरीत्या प्रत्यक्षान्तर्भावाक्षेपखण्डनम् इति विशेषाः अवगता भवन्ति।

यूनिट् ५ विषयः- उपसंहारः

फलितम् - सम्भव ऐतिह्ययोः पृथक्प्रामाण्याक्षेपपरिहारौ परिच्छेदप्रयोजनज्ञानञ्च।

SEMESTER -6 DSC-13 -(4 Credits) Course 13 (Paper 13)

शास्त्रि षष्ठषाण्मासिकी त्रयोदशम् पत्रम्

जैमिनीयन्यायमाला द्वितीयाध्यायस्य आद्यौ द्वौ पादौ

यूनिट् १ विषयः- आद्याधिकरणत्रयम्

फलितम्- भावार्थः कः इति ज्ञानम् अपूर्वविषयकज्ञानम् अवघातादीनाम् दृष्टार्थत्वनिरूपणम् इति विशेषाः अवगतास्स्युः।

यूनिट् २ विषयः - चतुर्थाधिकरणात् त्रयोदशाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् मन्त्रलक्षणम् ऋक् साम यजुषाम् लक्षणानि अवगतानि भवन्ति।

यूनिट् ३ विषयः - चतुर्दशाधिकरणात् सप्तदशाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - एकवाक्यत्वम् नाम किम् वाक्यभेदो नाम कः अनुषङ्गो नाम कः इत्यादिविषयाः ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् ४ विषयः - द्वितीयपादे नवमाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - शब्दान्तरात् कर्मभेदः अभ्यासात् कर्मभेदः इत्यादि कर्मभेदबोधकप्रमाणानि अवगतानि भवन्ति।

यूनिट् ५ विषयः- द्वितीयपादान्तम्

फलितम् - गुणकामविधिस्वरूपम् सौऊभरनिधनादि साम्नाम् ज्ञानम् भवति।

SEMESTER -6 DSC-14 -(4 Credits)
Course 14 (Paper 14)

शास्त्रि षष्ठषाण्मासिकी चतुर्दशम् पत्रम्

जैमिनीयन्यायमालायाम् द्वितीयाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादौ

यूनिट् १ विषयः - आद्याधिकरणत्रयम्

फलितम् - रथन्तरादिस्तोत्रज्ञानम् अवेष्टेष्टेः कर्ता क इति विषयः आधानोपनयनविधिः इत्यादिज्ञानम् भवति।

यूनिट् २ विषयः - चतुर्थाधिकरणात् षष्ठाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - दाक्षायणशब्दस्य आवृत्यर्थकत्वम् वायव्य सौर्य यागयोः पृथग्विधानमिति ज्ञातम् स्यात्।

यूनिट् ३ विषयः - सप्तमात् एकादशाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - परिसङ्ख्या दोषत्रयवतीति निरूप्य तद्विषयकविचारः, प्रकरणान्तरस्य कर्मभेदहेतुत्वम् इति अवगतम् भवति।

यूनिट् ४ विषयः - तृतीयपादान्तम्

फलितम् - प्रकरणान्तरस्य प्रत्युदाहरणविचारज्ञानम् पौर्णमासिवाक्यस्य आग्नेयस्तुत्यर्थत्वम् इत्यवगतम् भवति।

यूनिट् ५ विषयः - द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थः पादः

फलितम् - जीवनम् फुरुषधर्मः न तु कर्मधर्मः , सर्वशाखाप्रत्ययन्यायः

इति ज्ञातम् स्यात्।

SEMESTER -7 DSC-15 -(4 Credits)
Course 15 (Paper 15)

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

शास्त्र सप्तमषाण्मासिकी पञ्चदशम् पत्रम्
मानमेयोदये प्रमेयपरिच्छेदे द्रव्यनिरूपणम्

यूनिट् १ विषयः - उपोद्घातात् शरीरनिरूपणान्तम्

फलितम् - द्रव्यं नाम किम् शरीरस्वरूपम् तद्भेद इत्यादि ज्ञानम् भवति।

यूनिट् २ विषयः - सलिलात् तमो निरूपणपर्यन्तम्

फलितम् - अप्लक्षणम् तमसः अतिरिक्तद्रव्यत्वस्थापनम् नैयायिकनिरसनम् तमसस्वरूपम् इति ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः- ईश्वरवादः, वेदनित्यत्वनिरूपणञ्च

फलितम् - आनुमानिक ईश्वरनिरासः वेदापौरुषेयत्वस्थापनेन तन्नित्यत्वज्ञानञ्च भवति।

यूनिट् ४ विषयः- प्रामाण्यवादः

फलितम् - ज्ञानस्य प्रामाण्य नैयायिकमतम् बौद्धमतम् साङ्ख्यमतम् सिद्धान्तमतञ्च अवगतम् भवति।

यूनिट् ५ विषयः - द्रव्यनिरूपणभागस्य समाप्त्यन्तम्

फलितम् - आकाशस्वरूपम् आत्मवादः शब्दस्वरूपञ्च ज्ञातम् भवति।

SEMESTER -7 DSC-16 -(4 Credits)

Course 16 (Paper 16)

शास्त्र सप्तमषाण्मासिकी षोडशम् पत्रम्

जैमिनीयन्यायमालायाम् तृतीयाध्यायस्य आद्यौ द्वौ पादौ

यूनिट् १ विषयः- प्रथमाधिकरणात् पञ्चमाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - द्वितीयतृतीयाध्ययोः सङ्गतिः, शेषत्वम् कस्य अङ्गत्वम् बादरिमते केषाम् अङ्गत्वम् स्वमते केषाम् इत्यदि ज्ञातम् भवति।

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

यूनिट् २ विषयः - षष्ठाधिकरणात् नवमाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम्- गुणस्य कथम् भावनायामन्वयः इति ज्ञानम् ग्रहैकत्वाधिकरणे एकत्वसङ्ख्या न विवक्षिता आनर्थक्यतदङ्गन्यायस्य च स्वरूपम् अवगतम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - दशमाधिकरणात् प्रथमापादान्तम्

फलितम्- अभिक्रमणम् नाम किम् अत्राधिकरणे वार्तिककृताम् अभिप्रायः कः वारणादिपात्राणाम् सर्वयज्ञार्थत्वम् इत्यादिविषयाः ज्ञाताः भवन्ति।

यूनिट् ४ विषयः - तृतीयाध्यायस्य द्वितीयपादे प्रथमाधिकरणात् दशमाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - सूक्तवाकाधिकरणे उपपदविभक्त्यपेक्षया कारकविभक्तेः बलीयस्त्वस्थापनम् लिङ्गनिरूपणम् इत्यादिज्ञानम् भवति।

यूनिट् ५ विषयः - एकादशाधिकरणात् द्वितीयपादान्तम्

फलितम् - भक्षपेटिकाज्ञानम् सम्भवति।

SEMESTER -7 DSC-17 -(4 Credits)

Course 17 (Paper 17)

सप्तमषाण्मासिकी सप्तदशम् पत्रम्

तृतीयाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादौ

यूनिट् १ विषयः - प्रथमाधिकरणात् षष्ठाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - वाक्य प्रकरण स्थान समाख्या प्रमाणानाम् ज्ञानम् भवति। उपक्रमाधिकरणस्वरूपम् गुणमुख्ययोर्विरोधे मुख्यस्य प्राबल्यञ्च ज्ञातम् भवति।

यूनिट् २ विषयः - श्रुत्यादीनाम् प्राबल्यदौर्बल्यविचारः

फलितम् - पूर्वपूर्वस्य प्राबल्यम् उत्तरोत्तरस्य दौर्बल्यम् इति रीत्या

प्राबल्यदौर्बल्यविचारज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - तृतीयपादान्तम्

फलितम् - अहीनशब्दार्थः प्रतिपच्छब्दार्थः इत्यादिविषयाः ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् ४ विषयः- चतुर्थपादे प्रथमाधिकरणादारभ्य दशमाधिकरणपर्यन्तम्

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

फलितम् - उपवीत निवीत शब्दार्थौ कुत्र विनियोक्तव्यौ सत्यकथनम् क्रत्वर्थम् उत पुरुषार्थम् इत्यादिज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् ५ विषयः - चतुर्थपादान्तम्

फलितम् - हिरण्यधारणम् पुरुषार्थम् जयादिहोमस्य वैदिककर्माङ्गत्वम् अश्वप्रतिग्रहेष्टिन्यायः स्विष्टकृद्धोमविचारः चतुर्धाकरणम् भक्षणार्थमित्यादिविषयाः जाता भवन्ति।

SEMESTER -8 DSC-18 -(4 Credits)

Course 18 (Paper 18)

शास्त्रि अष्टमषाण्मासिकी अष्टादशम् पत्रम्
मानमेयोदये प्रमेयपरिच्छेदे ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम्

यूनिट् १ विषयः - जातिनिरूपणम्

फलितम् - न्याय बौद्ध प्राभाकर भाट्ट मतानुसारम् जातिविषयकज्ञानम् स्यात्।

यूनिट् २ विषयः - गुणनिरूपणम्

फलितम् - चतुर्विंशतिगुणानाम् ज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् ३ विषयः - शक्तिनिरूपणम्

फलितम् - नैयायिक प्राभाकरमतनिरसनपूर्वकम् भाट्टमतज्ञानम् स्यात्।

यूनिट् ४ विषयः - कर्मनिरूपणम्

फलितम् - कर्म प्रत्यक्षमिति भाट्टमतम् प्राभाकरास्तु प्रत्यक्षम् नेति वदन्ति। तत्खण्डनपूर्वकज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् ५ विषयः - अभावनिरूपणम्

फलितम् - अभावविषये बौद्ध प्राभाकर वेदान्त भाट्टमतानाम् विश्लेषणम्।

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

SEMESTER -8 DSC-19 -(4 Credits)

Course 19 (Paper 1)

शास्त्रि अष्टमषाण्मासिकी एकोनविंशम् पत्रम्

तृतीयाध्यायस्य पञ्चमषष्ठपादौ

यूनिट् १ विषयः - पञ्चमपादे प्रथमाधिकरणात् सप्तमाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - सौत्रामण्याम् स्विष्टकृदादिकं नास्ति सर्वपृष्ठेष्टिविषयविचारः इत्यादिज्ञानम् भवति।

यूनिट् २ विषयः- अष्टमाधिकरणात् पञ्चदशाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - भक्षविषयकज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् ३ विषयः - पञ्चमपादान्तम्

फलितम् - प्रतिवचनम् वैदिक्या वाचा कार्यम् इत्यादि ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ४ विषयः- षष्ठपादे प्रथमाधिकरणादारभ्य अष्टमाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - पर्णमयी जुहुः प्रकृतावेव न विकृतौ इति ज्ञानम् पवमानेष्टिविषयविचारः पशुधर्माः अग्नीषोमीयार्था इत्यादिज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् ५ विषयः - षष्ठपादान्तम्

फलितम्- ग्रहधर्माः सवनत्रयार्थाः, अभिषवादयः सोमार्था इत्यादिविषयाः ज्ञाताः भवन्ति।

SEMESTER -8 DSC-20 -(4 Credits)

Course 20 (Paper 20)

शास्त्रि अष्टमषाण्मासिकी विंशम् पत्रम्

जैमिनीयन्यायमालायाम् तृतीयाध्यायस्य सप्तमाष्टमपादौ

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

यूनिट् १ विषयः- प्रथमाधिकरणात् सप्तमाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - यजमानधर्माः प्रधानार्थाः, सौमिकधर्मास्तु अङ्गप्रधानार्थाः, दीक्षादक्षिणे प्रधानार्थं इत्यादिविषयाः अवगतास्स्युः।

यूनिट् २ विषयः- अष्टमाधिकरणात् सप्तमपादान्तम्

फलितम् - ऋत्विक्सङ्ख्यानियमः चमसाध्वर्यूणाम् बहुत्वम् सप्तदशसङ्ख्यापूरकः यजमान एवेत्यादिज्ञानम् स्यात्।

यूनिट् ३ विषयः - अष्टमपादे प्रथमाधिकरणात् नवमाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - दक्षणादानम् स्वामिकर्तृकम् वपनादिधर्माः याजमानाः एवम् बहूनाम् याजमानत्वनियमज्ञानम् भवति।

यूनिट् ४ विषयः- दशमाधिकरणात् षोडशाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - करणमन्त्रा होत्रानुष्ठेया प्रैषस्य अध्वर्युकर्तृकत्वम् इत्यादिविशेषाः ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् ५ विषयः - अष्टमपादान्तम्

फलितम् - वेदिधर्माः प्राकृतकार्यार्थाः सवनीयपुरोडाशः मांसमयः इत्यादिज्ञानम् सम्भवति।

MIMAMSA DEPARTMENT

SASTRI FIRST YEAR

SEMESTER - 1 - EL - 1 (3 CREDITS)

जैमिनीयन्यायमाला अवतारिका

यूनिट् १ आद्यष्टश्लोकाः

विषयः- मङ्गलाचरणम्, कर्तृपरिचयः, राजः परिचयः. तत्रैव मीमांसाशास्त्रविषयविवरणम्

फलितम्- मङ्गलस्य आवश्यकता अनुबन्धचतुष्टयज्ञानम् ग्रन्थकर्तृमहत्त्वम् तस्य भूपतेः गौरवमित्यादिज्ञानम्

यूनिट् २ सप्तमश्लोकात् चतुर्विंशतिश्लोकपर्यन्तम्

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

विषय:- मीमांसाशास्त्रान्तर्गताः विषयाः

फलितम् द्वादशाध्यायानाम् तेषु विद्यमानानाम् पादानाञ्च विषयज्ञानम्
यूनिट् ३ पञ्चविंशतिश्लोकात् सप्तविंशतिश्लोकपर्यन्तम्

विषय:- सङ्गतिनिरूपणमुखेन पादार्थ, तदपवादप्रदर्शनम्

फलितम्- सर्वत्र आपवादिकी सङ्गतिः भवतीति ज्ञानम्

यूनिट् ४ अष्टाविंशतिश्लोकः

विषय:- शास्त्रसङ्गत्यादिप्रदर्शनम्

फलितम्- शास्त्र द्विक अध्यायसङ्गत्यादिज्ञानम्

यूनिट् ५ अवतारिकायाम् अन्तिमश्लोकः

विषय:- अवान्तरसङ्गतिप्रतिपादनम्

फलितम् - आक्षेपसङ्गत्यादिज्ञानम्

SASTRI FIRST YEAR

SEMESTER - 2 - EL - 2 (3 CREDITS)

जैमिनीयन्यायमाला प्रथमाध्याये प्रथमः पादः

यूनिट् १ जिज्ञासाधिकरणम्

विषय:- भाट्ट-प्राभाकरमतरीत्या जिज्ञासाधिकरणवर्णनम्

फलितम्- अध्ययनविधिविचारः भाट्टसम्मतः अध्यापनविधिविचारः प्राभाकरसम्मत इति ज्ञानम्
आगच्छति।

यूनिट् २ धर्मलक्षणाधिकरणम्

विषय:- धर्मलक्षणनिरूपणम्

फलितम् - सिद्धे व्युत्पत्तिः कार्ये व्युत्पत्तिः इति मतद्वयज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ तृतीयचतुर्थाधिकरणद्वयम्

विषय:- प्रमाणपरीक्षाप्रतिज्ञा, धर्मे प्रत्यक्षस्य प्रामाण्यम् नास्तीति निरूपणम्

फलितम्- प्रत्यक्षलक्षणम् तद्द्वारा धर्मे प्रत्यक्षं न प्रमाणम् भवतीति ज्ञातं स्यात्।

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

यूनिट् ४ पञ्चमषष्ठाधिकरणद्वयम्

विषयः- विधिप्रामाण्यम् शब्दनित्यत्वञ्च

फलितम् - विधेः कथम् प्रामाण्यम् शब्दस्य नित्यत्व विषये मतभेदज्ञानञ्च

यूनिट् ५ अन्तिमाधिकरणद्वयम्

विषयः - वेदापौरुषेयत्वम्

फलितम् - वाक्यस्य धर्मे प्रत्यायकत्वम् कथमिति ज्ञानम् एवम् वेदस्य अपौरुषेयत्वम् तत्प्रयोजनञ्च ज्ञातम् भवति।

SASTRI SECOND YEAR

SEMESTER - 3 - EL - 3 (3 CREDITS)

जैमिनीयन्यायमाला प्रथमाध्यायस्य द्वितीयः पादः

यूनिट् १ विषयः - अर्थवादाधिकरणम्

फलितम्- अर्थवादस्य धर्मे प्रामाण्यम् कथमिति जायते।

यूनिट् २ विषयः - विधिवन्निगदाधिकरणम्

फलितम् - विधिवद्विद्यमानस्यापि अर्थवादत्वम् कथमिति ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - हेतुवन्निगदाधिकरणम्

फलितम् - हेतुवाचकपदनिरूपणेन अर्थवाद इति ज्ञातम् स्यात्।

यूनिट् ४ विषयः- मन्त्रप्रामाण्याधिकरणम्

फलितम् - मन्त्रस्य प्रयोगसमवेतार्थस्मारकतया प्रामाण्यमिति ज्ञातं भवति।

यूनिट् ५ विषयः - अत्र पादे प्राभाकरमतपरिचयः

फलितम् - प्राभाकराः अर्थवादविषये कथम् व्यवहरन्तीति ज्ञातं भवति।

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

SASTRI SECOND YEAR

SEMESTER - 4 - EL - 4 (3 CREDITS)

मीमांसापरिभाषा

यूनिट् १ विषयः - धर्मलक्षणम्

फलितम् - धर्मस्वरूपम् यथावत् ज्ञातम् भवति।

यूनिट् २ विषयः - षड्विधिप्रकाराः

फलितम् - विधिविषये सोपानक्रमेण ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - अपूर्वनिरूपणम्

फलितम् - अङ्गापूर्वम् परमापूर्वम् समुदायापूर्वम् इत्यादिक्रमेण तत्तत्कर्मानुगुणम् भेदो भवतीति ज्ञायते।

यूनिट् ४ विषयः - प्रतिपत्तिकर्मादिविचारः

फलितम् - प्रतिपत्तिकर्म उपयुक्त उपयोक्ष्यमाङ्गसम्स्कारौ इति सर्वे अवगता भवन्ति

यूनिट् ५ विषयः - ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम्

फलितम् - मीमांसाशास्त्रस्य प्रयोजनम् किमिति अवगम्यते।

शास्त्रि तृतीयवर्षे पञ्चमषाण्मासिकी

SEMESTER 5- OE 1 (3 CREDITS)

मीमांसान्यायप्रकाशः (आदितः वाक्यप्रमाणनिरूपणान्तम्)

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

यूनिट् १ विषयः- भावनानिरूपणम्

फलितम् - धर्मलक्षणम् भावनालक्षणम् तद्वैविध्यम् विशिष्टविधिनिरूपणादिकम् अवगतम् भवति।

यूनिट् २ विषयः - उत्पत्तिविधिनिरूपणान्तम्

फलितम् - उत्पत्तिविधेः स्वरूपम् तत्र उदाहरणम् आक्षेपपरिहारादिकम् प्रमितम् स्यात्।

यूनिट् ३ विषयः - श्रुतिप्रमाणनिरूपणान्तम्

फलितम् - श्रुतिस्वरूपम् तस्याः त्रैविध्यम् तत्तदुदाहरणानि कर्ता आक्षेपलभ्य एव भावनैव आख्यातवाच्या इत्यादिविषयकज्ञानम् प्राप्तम् भवति।

यूनिट् ४ विषयः - लिङ्गप्रमाणनिरूपणपर्यन्तम्

फलितम् - लिङ्गप्रमाणस्वरूपम् तद्वैविध्यम् पूषानुमन्त्रणवाक्यविषयकविचारः इत्यादिकम् ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ५ विषयः - वाक्यप्रमाणविचारः

फलितम् - वाक्यलक्षणम् तस्य उदाहरणम् अनारभ्याधितवाक्यस्वरूपम् प्रकृतिविकृतिस्वरूपम् इत्यादिकम् अवगतम् भवति।

शास्त्रि तृतीयवर्षे पञ्चमषणमासिकी

SEMESTER 5- OE - 2(3 CREDITS)

मीमांसा न्यायप्रकाशः (अङ्गताबोधकप्रमाणनिरूपणान्तम्:

यूनिट् १ प्रकरणप्रमाणस्वरूपम्

फलितम् - प्रकरणस्य लक्षणम् तत्रोदाहरणम् च ज्ञातं भवति।

यूनिट् २ प्रकरणद्वैविध्यम्

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

महाप्रकरणस्वरूपम् तदुदाहरणम् अवान्तरप्रकरणस्वरूपम् तदुदाहरणम् तयोः बलाबलविचारश्च ज्ञातो भवति।

यूनिट् ३ विषयः- प्रकरणम् क्रियाया एव विनियोजकमिति स्थापनम्

फलितम् - प्रकरणम् कथंभावाकाङ्क्षायामेव विनियोजकमिति ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ४ विषयः - स्थानप्रमाणनिरूपणम्

फलितम् - स्थानस्वरूपम् तद्द्वैविध्यम् तत्रोदाहरणानि अवगतानि भवन्ति।

यूनिट् ५ विषयः - समाख्यानिरूपणम्

समाख्यायाः लक्षणम् सा द्विविधा तत्रोदाहरणानि च ज्ञातानि स्युः।

शास्त्रि तृतीयवर्षे षष्ठषाण्मासिकी

SEMESTER 6- OE 3 (3 CREDITS)

मीमांसान्यायप्रकाशः (अधिकारविध्यन्तम्)

यूनिट् १ विषयः - प्रयोगविधिनिरूपणम्

फलितम् - प्रयोगविधेः लक्षणम् क्रमो नाम क इति ज्ञातम् भवति।

यूनिट् २ विषयः - क्रमबोधकप्रमाणेषु आद्यानि त्रीणि प्रमाणानि

फलितम् - श्रुतिक्रमस्य अर्थक्रमस्य पाठक्रमस्य च बोधो भवति।

यूनिट् ३ विषयः - क्रमबोधकप्रमाणेषु अन्तिमानि त्रीणि प्रमाणानि

फलितम्- मुख्यक्रमादीनाम् ज्ञानम् सिद्ध्यति।

यूनिट् ४ विषयः - एतेषाम् प्रमाणानाम् बलाबलविचारः

फलितम् - प्राबल्यदौर्बल्यविचारो ज्ञातो भवति।

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

यूनिट् ५ विषयः - अधिकारविधिनिरूपणम्

फलितम् - अधिकारविधेः लक्षणम् ज्ञातम् स्यात्।

शास्त्रि तृतीयवर्षे षष्ठषाण्मासिकी

SEMESTER 6 OE 4 (3 CREDITS)

मीमांसान्यायप्रकाशः (ग्रन्थान्तम्)

यूनिट् १ विषयः - नामधेयनिरूपणम्

फलितम् - नामधेयस्य प्रामाण्यम् नामधेयनिमित्तानि तेषु मत्वर्थलक्षणाभयात् नामधेयनिरूपणम् ज्ञातं भवति।

यूनिट् २ विषयः - वाक्यभेदभयात् तत्प्रख्यशास्त्रात् नामधेयसिद्धिः

फलितम् - अत्र उदाहरणपूर्वकम् नामधेयनिमित्तम् ज्ञातं भवति।

यूनिट् ३ विषयः- तद्व्यपदेशन्यायः

फलितम् - चतुर्थम् नामधेयनिमित्तम् ज्ञातं भवति।

यूनिट् ४ विषयः - पञ्चमनामधेयनिमित्तखण्डनम्

फलितम् - नामधेयनिमित्तानि पञ्चैवेति अवगतं स्यात्।

यूनिट् ५ विषयः - ग्रन्थोपसंहारः

फलितम् - प्रतिषेध पर्युदास अर्थवादादिविषयक ज्ञानम् भवति।

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

SASTRI FOURTH YEAR

SEMESTER - 7 - DSE - A1 - ELEC - 1 (3 CREDITS)

अर्थसङ्ग्रहः (अङ्गताबोधकप्रमाणनिरूपणपर्यन्तम्)

यूनिट् १ आरम्भात् वेदस्वरूपनिरूपणान्तम्

विषयः प्रतिज्ञासूत्रार्थः धर्मलक्षणम् भावनास्वरूपमित्यादयः

फलितम् - धर्मलक्षणम् भावनालक्षणम् अध्ययनविधेः प्रयोजनम् इत्यादिविषयाः ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् २ विधिनिरूपणम् विशिष्टविधिपर्यन्तम्

विषयः- विधिलक्षणम् कर्मबोधकोविधिः गुणविधिः विशिष्टविधिश्च

फलितम् - मीमांसकानां मते विधिरेव प्रधानमिति ज्ञानम् विशिष्टविधिर्नाम क इति ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ विधिचातुर्विध्यम् श्रुतिप्रमाणनिरूपणम् श्रुतेः प्राबल्यप्रतिपादनम्

विषयः- उत्पत्तिविधिस्वरूपम् विनियोगविधिस्वरूपम् तत्र श्रुतिलक्षणनिरूपणम् तत्र प्राबल्यविचारप्रतिपादनञ्च।

यूनिट् ४ लिङ्गवाक्यप्रकरणनिरूपणपर्यन्तम्

विषयः- लिङ्गादिप्रमाणानां लक्षणविचारः

फलितम् लिङ्गप्रमाणलक्षणम् वाक्यप्रमाणलक्षणम् प्रकरणप्रमाणलक्षणम् एवम् अनारभ्यधीतवाक्यप्रतिपादनम् प्रकृति विकृतिनिरूपणञ्च ज्ञातं भवति।

यूनिट् ५ स्थानादारभ्य अङ्गद्वैविध्यनिरूपणपर्यन्तम्

विषयः- स्थानसमाख्याप्रमाणनिरूपणम् अङ्गभेदनिरूपणञ्च

फलितम् - स्थानस्य लक्षणम् तद्द्वैविध्यम् तत्रोदाहरणम् समाख्यास्वरूपम् तद्द्वैविध्यम् उदाहरणम् सिद्धरूप क्रियारूप अङ्गद्वैविध्यञ्च एवम् सन्निपत्योपकारकम् आरादुपकारकञ्च ज्ञातं भवति।

SASTRI FOURTH YEAR

SEMESTER - 7 - DSE - A - ELEC - २ (3 CREDITS)

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

तन्त्ररहस्ये ख्यातिवादः

यूनिट् १ विषयः - ख्यातिशब्दार्थः उदाहरणम्

फलितम् - दर्शनेषु ख्यातिशब्दार्थः क इति ज्ञानम् भवति।

यूनिट् २ विषयः- इदम् रजतम् इत्यादिस्थले भाट्टमतनिरूपणम्

फलितम् - भाट्टसम्मतः अन्यथाख्यातिपक्षः सङ्गृहीतस्स्यात्।

यूनिट् ३ विषयः - नैयायिकाभिमतः ख्यातिविचारः

फलितम् - नैयायिकमते ख्यातिविचारः ज्ञातस्स्यात्।

यूनिट् ४ विषयः - प्राभाकराभिमतः ख्यातिवादः

फलितम् - प्राभाकरमतरीत्या ख्यातिवादः ज्ञातः स्यात्।

यूनिट् ५ विषयः- प्राभाकरमतरीत्या संशयादिस्थलेषु निर्वाहः

फलितम् - भ्रान्तिज्ञानमेव प्राभाकरमते नास्तीति ज्ञातम् भवति।

SASTRI FOURTH YEAR SEMESTER - 8 - DSE - A - ELEC - 1 (3 CREDITS)

अर्थसङ्ग्रहः (प्रयोगविधितः आन्तम्)

यूनिट् १ प्रयोगविधिः

विषयः- प्रयोगविधेः निरूपणम् क्रमबोधकप्रमाणानि च

फलितम् - क्रमस्वरूपम् तद्बोधकप्रमाणानि तेषाम् लौकिकवैदिकविषयेषु उपकारः कथमिति ज्ञातम् भवति।

यूनिट् २ अधिकारविधितः परिसङ्ख्याविधिनिरूपणपर्यन्तम्

विषयः- अधिकारविधिस्वरूपम् मन्त्रप्रामाण्यनिरूपणम् विधित्रयनिरूपणञ्च

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

फलितम् - अधिकारलक्षणम् ज्ञातं स्यात्। एवम् मन्त्रस्य कुत्र दृष्टप्रयोजनम् कुत्र अदृष्टप्रयोजनम् इति ज्ञातं स्यात्। अपूर्वविधेः नियमविधेः परिसङ्ख्याविधेश्च निरूपणेन तज्ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ नामधेयनिमित्तानि

विषयः- नामधेयनिरूपणे निमित्तानि चत्वारि इति निरूपणम्

फलितम्- मत्वर्थलक्षणाभयात् वाक्यभेदभयात् तत्प्रख्यशास्त्रात् तद्व्यपदेशशास्त्राच्च नामधेयम् भवतीति ज्ञातं भवति।

यूनिट् ४ निषेधपर्युदासौ

विषयः - निषेधस्वरूपम् पर्युदासस्वरूपञ्च

फलितम्- निषेधस्य पर्युदासस्य च भेदज्ञानम् अन्वय व्यतिरेकरूप इति ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ५ अर्थवादनिरूपणात् आन्तम्

विषयः- अर्थवादस्वरूपम् ग्रन्थोपसंहारश्च

फलितम् - अर्थवादवाक्यात् प्राशस्त्यज्ञानम् जायते तस्य वैविध्यम् इत्यादिविषयाः ज्ञाताः भवन्ति।

SASTRI FOURTH YEAR

SEMESTER - 8 - DSE - A - ELEC - 2 (3 CREDITS)

तन्त्ररहस्ये शास्त्रारम्भवादः

यूनिट् १ विषयः - भाट्टमते अध्ययनविधिरेव विचार्य इति निरूपणम्

फलितम् - स्वाध्यायोध्यतव्य इति अध्ययनविधिविचारज्ञानम्।

यूनिट् २ विषयः- अध्यापनविधिविचारः

फलितम् - प्राभाकरमते अध्यापनविधिप्रयुक्तम् अध्ययनमिति ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः- भाट्टमतेन जिज्ञासाधिकरणनिरूपणम्

फलितम् - भाट्टमते अध्ययनविधिस्वरूपम् स्नानवचनम् विश्वजिन्न्यायः इति पूर्णपक्षे सिद्धान्ते तु अर्थज्ञानार्थत्वात् अध्ययनस्य तदर्थम् विचारशास्त्रम् आरम्भणीयमिति ज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् ४ विषयः - भाट्टमतखण्डनम्

फलितम् - अध्ययनविधौ नियोज्यस्य अभावात् नैव स्वविधिप्रयुक्तम् अध्ययनम् इति निरसनम्।

BOS meeting 2022-23 as per NEP-2020

यूनिट् ५ विषयः - प्राभाकरमतरीत्या जिज्ञासाधिकरणविचारः

फलितम् - अध्यापनविधिप्रयुक्तमेवाध्ययनमिति निरूपणम्

आचार्यकक्ष्या प्रथमषाण्मासिकी प्रथमम् पत्रम् शाबरभाष्यम् (तर्कपादः)

यूनिट् १ विषयः - प्रतिज्ञासूत्रम् चोदनासूत्रञ्च

फलितम् - सूत्रार्थः, धर्मलक्षणम्, चोदनाशब्दार्थः इत्यनेके विषयाः ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् २ विषयः - प्रत्यक्षसूत्रम्

फलितम् - प्रत्यक्षलक्षणम् तस्य धर्मं प्रति अप्रामाण्यम् इत्यादिविषयाः अवगतास्स्युः।

यूनिट् ३ विषयः - औत्पत्तिकसूत्रम्

फलितम् - प्रमाणलक्षणम्, निरालम्बनवाद शून्यवादनिरसनम् लौकिकप्रमाणलक्षणम् शब्दतत्त्वम्
आत्मस्वरूपञ्च अवगतम् भवति।

यूनिट् ४ विषयः - शब्दनित्यताधिकरणम्

शब्दः नित्यः इति मीमांसकमतम् तस्य अनित्यत्वम् नैयायिकमते तत्खण्डनम् इति ज्ञातं भवति।

यूनिट् ५ विषयः - अन्तिमाधिकरणद्वयम्

फलितम् - अभिहितान्वय अन्विताभिधानवादौ वेदस्य अपौरुषेयत्वञ्च सिद्धम् भवति।

आचार्यकक्ष्या प्रथमषाण्मासिकी द्वितीयम् पत्रम्

जैमिनीयन्यायमालायाम् चतुर्थाध्यायः

यूनिट् १ विषयः- प्रथमपादे आद्याधिकरणद्वयम्

फलितम् - पूर्वोत्तराध्याययोः सङ्गतिः, क्रत्वर्थं पुरुषार्थस्वरूपञ्च ज्ञातम् भवति।

यूनिट् २ विषयः - प्रथमपादान्तम्

फलितम् - प्रयोज्यप्रयोजकभावः, किम् कस्य प्रयोज्यम् प्रयोजकम् इति विचारः अवगतो भवति। प्रधानभूता

आमिक्षा दध्यानयनस्य प्रयोजिका

इत्यादिज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः- द्वितीयपादः

फलितम् - अप्रधानम् वत्सापाकरणम् शाखाच्छेदे प्रयोजकम् इत्यादिविषयाः ज्ञाता भवन्ति।

वैदिकशब्दानाम् लौकिकपदार्थेषु ज्ञानसम्पादनम् भवति।

यूनिट् ४ विषयः- तृतीयः पादः

फलितम् - फलवत्सन्निधौ अफलम् तदङ्गम् इत्यादिन्यायप्रतीतिः स्यात्। जुहूपर्णयीत्वादेः
अपापश्लोकादिफलभावाभावादिचिन्तावगता भवति।

यूनिट् ५ विषयः - चतुर्थः पादः

फलितम् - राजसूयगतजघन्याङ्गभूतनाम् अक्षद्यूतादिचिन्ता अवगता भवति।

आचार्यकक्ष्या प्रथमषाण्मासिकी तृतीयम् पत्रम्

जैमिनीयन्यायमालायाम् पञ्चमाध्यायः

यूनिट् १ विषयः - प्रथमपादे क्रमलक्षणनिरूपणम्

फलितम् - क्रमस्वरूपम् सामान्यतः क्रमबोधकप्रमाणानि अवगतानि भवन्ति।

यूनिट् २ विषयः - प्रथमपादान्तम्

फलितम् - क्रमबोधकप्रमाणानि विशेषतः अवगतानि भवन्ति।

यूनिट् ३ विषयः - द्वितीयपादः

फलितम् - वाजपेयादिषु सप्तदशसु पशुषु एकैकधर्मसमापनमित्यादिविषयविचारः अवगतो भवति।

यूनिट् ४ विषयः - तृतीयः पादः

फलितम् - काण्डानुसमयादिविशेषविचारः अवगतो भवति।

यूनिट् ५ विषयः - चतुर्थः पादः

फलितम् - क्रमबोधकप्रमाणानाम् बलाबलविचारः, सात्राय्यादीनाम् पर्युदासनिरूपणात् लोके
निषेधविशेषे प्रतीतिः।

आचार्यकक्ष्या प्रथमषाण्मासिकी चतुर्थम् पत्रम्

जैमिनीयन्यायमालायाम् षष्ठाध्यायः

यूनिट् १ विषयः - प्रथमपादः

फलितम् - अधिकारलक्षणम् कस्य अधिकारो भवति कस्य न इत्यादिज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् २ विषयः- द्वितीयतृतीयपादौ

फलितम् - सत्रे यजमानबहुत्वम् इतरेषु कर्त्रैक्यम् सत्रे सर्वेषाम् यजमानानाम् कृत्स्नम् फलम्
नित्यकाम्यकर्मसु समापनासमापनव्यवस्था प्रतिनिधिः कस्य कस्य न इत्यादिविषयाः अवगतास्स्युः।

यूनिट् ३ विषयः - चतुर्थपञ्चमपादौ

फलितम् - प्रायश्चित्तानि केषाम् कानि, अवत्तनाशे प्रतिनिधिः कः इत्यादिविषयाः ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् ४ विषयः - षष्ठपादः

फलितम् - सत्रयागविशेषा ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् ५ विषयः - सप्तमाष्टमपादौ

फलितम् - दान देय विचारः उपनयनम् कस्मिन्नग्रौ कर्तव्यम् इत्यादिविषया ज्ञातास्स्युः।

आचार्यकक्ष्या प्रथमषाण्मासिकी पञ्चमम् पत्रम्
मीमांसापरिभाषा

यूनिट् १ विषयः - धर्मलक्षणम्

फलितम् - धर्मस्वरूपम् यथावत् ज्ञातम् भवति।

यूनिट् २ विषयः - षड्विधिप्रकाराः

फलितम् - विधिविषये सोपानक्रमेण ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - अपूर्वनिरूपणम्

फलितम् - अङ्गापूर्वम् परमापूर्वम् समुदायापूर्वम् इत्यादिक्रमेण तत्तत्कर्मानुगुणम् भेदो भवतीति ज्ञायते।

यूनिट् ४ विषयः - प्रतिपत्तिकर्मादिविचारः

फलितम् - प्रतिपत्तिकर्म उपयुक्त उपयोक्ष्यमाणसंस्कारौ इति सर्वे अवगता भवन्ति

यूनिट् ५ विषयः - ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम्

फलितम् - मीमांसाशास्त्रस्य प्रयोजनम् किमिति अवगम्यते।

आचार्यकक्ष्या द्वितीयषाण्मासिकी प्रथमपत्रम्

जैमिनीयन्यायमालायाम् सप्तमाष्टमपादौ

यूनिट् १ विषयः- सप्तमस्य प्रथमद्वितीयपादौ

फलितम् - अतिदेशस्वरूपम् प्रत्यक्षातिदेशस्य विचारः इत्यादयो ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् २ विषयः - तृतीयपादस्य नवमाधिकरणान्तम्

फलितम् - अनुमितादेशस्वरूपम् सोदाहरणम् ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - दशमाधिकरणात् अष्टमाध्यायस्य षष्ठाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - नामातिदेशस्वरूपम् विशेषातिदेशस्य स्पष्टता उदाहरणम् इत्यादिज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् ४ विषयः- सप्तमाधिकरणात् द्वितीयपादान्तम्

फलितम् - अस्पष्टलिङ्गैः अतिदेशः कथमिति ज्ञानम् एवम् पशुधर्माः कुत्र अतिदिश्यन्ते इत्यादिविचाराः
अवगता भवन्ति।

यूनिट् ५ विषयः - तृतीयचतुर्थपादौ

फलितम् - प्रबललिङ्गेनातिदेशज्ञानम्, दर्विहोमनामधेयत्वमित्यादिविचाराः।

आचार्यकक्ष्या द्वितीयषाण्मासिकी द्वितीयम् पत्रम्

शास्त्रदीपिकायाम् तर्कपादे आद्यानि चत्वारि अधिकरणानि

यूनिट् १ विषयः - जिज्ञासाधिकरणे भाट्टमतनिरूपणम्

फलितम् - भाट्टसम्मताध्ययनविधिविचारः, तस्य फलम् अधिकारिनिर्णय एवेति ज्ञानम्।

यूनिट् २ विषयः - जिज्ञासाधिकरणे प्राभाकरमतप्रस्तावः

फलितम् - अध्यापनविधिविचारः तन्निरसनञ्च ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - धर्मलक्षणाधिकरणे भाट्टमतप्रतिपादनम्

फलितम् - धर्मलक्षणम् सिद्धे व्युत्पत्तिः इत्यादिज्ञानम्।

यूनिट् ४ विषयः - प्राभाकरमतपरिशीलनम्

फलितम् - कार्ये एव व्युत्पत्तिः इति प्राभाकरोक्तिः तत्खण्डनञ्च ज्ञातं भवति।

यूनिट् ५ विषयः - प्रत्यक्षसूत्रार्थविचारः

फलितम् - प्रत्यक्षलक्षणम् प्राभाकरमतविमर्शः अवधारणाद्वयञ्च ज्ञातम् भवति।

आचार्यकक्ष्या द्वितीयषाण्मासिकी तृतीयम् पत्रम्

भाट्टदीपिकायाम् प्रथमाध्यायः

यूनिट् १ विषयः - द्वितीयपादः

फलितम् - अर्थवाद मन्त्रप्रामाण्यनिरूपणम् । तेन विध्येकवाक्यतया अर्थवादस्य प्रामाण्यम् प्रयोगसमवेतार्थस्मारकतया मन्त्रस्य प्रामाण्यं ज्ञातम् भवति।

यूनिट् २ विषयः - तृतीयपादे पञ्चमाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - स्मृतिप्रामाण्यम् श्रुतिस्मृत्योर्विरोधे प्राबल्यदौर्बल्यविचारः भाष्यकारवार्तिककारमतरीत्या कथमित्यादिज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् ३ विषयः - तृतीयपादान्तम्

फलितम् - आचारव्याकरणयोः प्रामाण्यम् शब्दशक्तिः आकृतावेवेत्यादि विचारो ज्ञातो भवति।

यूनिट् ४ विषयः- चतुर्थपादे वाजपेयाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - विधिप्रकाराः षट्, नामधेयनिमित्तानि चत्वारि, विरुद्धत्रिकम् इत्यादिज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् ५ विषयः - चतुर्थपादान्तम्

फलितम् - तत्सिद्धिपेटिकापठनेन गौणीवृत्तिः षोढा भवतीति ज्ञायते।

एवम् सामर्थ्यवाक्यशेषयोः प्रामाण्यमपि ज्ञातम् भवति।

आचार्यकक्ष्या द्वितीयषाण्मासिकी चतुर्थम् पत्रम्

भाट्टकौस्तुभे प्रथमाध्यायस्य द्वितीयः पादः

यूनिट् १ विषयः - आरम्भात् शाब्दीभावनानिरूपणपर्यन्तम्

फलितम् - भावनास्वरूपम् तस्याः द्वैविध्यम् शाब्दीभावनायाः अंशत्रयमित्यादिकम् ज्ञातम् स्यात्।

यूनिट् २ विषयः - अर्थवादाधिकरणम्

फलितम् - अर्थवादस्य प्रामाण्यम् ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - द्वितीयतृतीयाधिकरणे

फलितम् - केषाञ्चित् वाक्यानाम् विधित्वम् अर्थवादत्वम् वेति विचार्य अर्थवादत्वमेवेति निर्णयज्ञानम् भवति।

यूनिट् ४ विषयः - मन्त्राधिकरणारम्भात् परिसङ्ख्यानिरूपणान्तम्

फलितम् - मन्त्रप्रामाण्यम् परिसङ्ख्याविधेः स्वरूपम् उदाहरणमित्यादिकम् ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ५ विषयः - द्वितीयपादान्तम्

फलितम् - अधिकरणस्य पादस्य च प्रयोजनमिति ज्ञानम् भवति।

आचार्यकक्ष्या द्वितीयषाण्मासिकी पञ्चमम् पत्रम्

अर्थसङ्ग्रहः (अङ्गताबोधकप्रमाणनिरूपणान्तम्)

यूनिट् १ आरम्भात् वेदस्वरूपनिरूपणान्तम्

विषयः प्रतिज्ञासूत्रार्थः धर्मलक्षणम् भावनास्वरूपमित्यादयः

फलितम् - धर्मलक्षणम् भावनालक्षणम् अध्ययनविधेः प्रयोजनम् इत्यादिविषयाः ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् २ विधिनिरूपणम् विशिष्टविधिपर्यन्तम्

विषयः- विधिलक्षणम् कर्मबोधकोविधिः गुणविधिः विशिष्टविधिश्च

फलितम् - मीमांसकानां मते विधिरेव प्रधानमिति ज्ञानम् विशिष्टविधिर्नाम क इति ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ विधिचातुर्विध्यम् श्रुतिप्रमाणनिरूपणम् श्रुतेः प्राबल्यप्रतिपादनम्

विषयः- उत्पत्तिविधिस्वरूपम् विनियोगविधिस्वरूपम् तत्र श्रुतिलक्षणनिरूपणम् तत्र

प्राबल्यविचारप्रतिपादनञ्च।

यूनिट् ४ लिङ्गवाक्यप्रकरणनिरूपणपर्यन्तम्

विषयः- लिङ्गादिप्रमाणानां लक्षणविचारः

फलितम् लिङ्गप्रमाणलक्षणम् वाक्यप्रमाणलक्षणम् प्रकरणप्रमाणलक्षणम् एवम्

अनारभ्यधीतवाक्यप्रतिपादनम् प्रकृति विकृतिनिरूपणञ्च ज्ञातं भवति।

यूनिट् ५ स्थानादारभ्य अङ्गद्वैविध्यनिरूपणपर्यन्तम्

विषयः- स्थानसमाख्याप्रमाणनिरूपणम् अङ्गभेदनिरूपणञ्च

फलितम् - स्थानस्य लक्षणम् तद्द्वैविध्यम् तत्रोदाहरणम् समाख्यास्वरूपम् तद्द्वैविध्यम् उदाहरणम्

सिद्धरूप क्रियारूप अङ्गद्वैविध्यञ्च एवम् सन्निपत्योपकारकम् आरादुपकारकञ्च ज्ञातं भवति।

आचार्यकक्ष्या तृतीयषाण्मासिकी प्रथमम् पत्रम्

जैमिनीयन्यायमालायाम् नवमाध्यायः

यूनिट् १ विषयः - ऊहाध्यायारम्भः

फलितम् - सङ्गतिः, ऊहलक्षणम् उपोद्घातः इत्यादिविषयाः ज्ञाता भवन्ति।

यूनिट् २ विषयः- नवमाध्यायस्य प्रथमपादान्तम्

फलितम् - केषाञ्चिच्छब्दानाम् नास्त्यूहः केषाञ्चित्तु अस्त्येव ऊह इति निर्णयात्मकं ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - द्वितीयः पादः

फलितम् - सामविशेषाः, तेषाम् ऊहः कुत्र भवतीति ज्ञातं भवति।

यूनिट् ४ विषयः- तृतीयः पादः

फलितम् - मन्त्रोहविषयविचारः कृतो ज्ञातो भवति।

यूनिट् ५ विषयः - चतुर्थः पादः

फलितम् - मन्त्रोहप्रसङ्गात् ये विचारा आगताः तेषाम् ज्ञानम् सिद्ध्यति।

अनेन अध्यायेन लोके ऊहः कथम् भवतीति ज्ञातुम् पार्यते।

आचार्यकक्ष्या तृतीयषाण्मासिकी द्वितीयम् पत्रम्

शास्त्रदीपिकायाम् तर्कपादे पञ्चमाधिकरणात् पादान्तम्

यूनिट् १ विषयः - शून्यवादनिरसनान्तम्

फलितम् - बौद्धमतज्ञानम् तेषाम् निरसनम्, प्रमाणज्ञानम् इत्यादिकम् भवति।

यूनिट् २ विषयः- प्रत्यक्षादिषट्प्रमाणनिरूपणम्

फलितम् - स्वमते प्रत्यक्षादीनाम् स्वरूपम् परमतखण्डनम् केषाम् धर्मे प्रामाण्यम् इत्यादिकम् ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - मोक्षवादान्तम्

फलितम्- चित्राक्षेपपरिहारौ, जातिवादः, सम्बन्धाक्षेपपरिहारौ, आत्मनो विभुत्वम् मोक्षस्वरूपम् किम् इत्यादिविशेषाः ज्ञाताः भवन्ति।

यूनिट् ४ विषयः - शब्दनित्यताधिकरणम्

फलितम्- शब्दनित्यत्वम् स्वमते परमते तद्द्वयतिरेकनिष्ठा तन्निरसनमित्यादिज्ञानम् सम्भवति।

यूनिट् ५ विषयः अन्तिमाधिकरणद्वयम्

फलितम् - अन्विताभिधानवादनिरसनम् अभिहितान्वयवादस्थापनम् वेदस्य अपौरुषेयत्वम् ततो दोषराहित्यम् ततश्च सर्वात्मना तस्य प्रामाण्यमिति ज्ञातम् भवति।

आचार्यकक्ष्या तृतीयषाण्मासिकी तृतीयम् पत्रम्

भाट्टकौस्तुभे प्रथमाध्यायस्य तृतीयः पादः

यूनिट् १ विषयः - स्मृत्यधिकरणम् विरोधाधिकरणम् च

फलितम् - स्मृतेः प्रामाण्यम् श्रुतिविरुद्धस्मृतेः अप्रामाण्यम् विशिष्य च श्रुतेरेव सर्वात्मना प्रामाण्यमिति ज्ञानम् भवति।

यूनिट् २ विषयः- शिष्टाकोपाधिकरणम्

फलितम् - पदार्थपदार्थधर्मयोः विरोधे पदार्थस्यैव प्राबल्यमिति सिद्ध्या तज्ज्ञानसम्भवः।

यूनिट् ३ विषयः - यववराहाधिकरणात् कल्पसूत्राधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - शब्दार्थप्रयोगविषये वैदिकप्रयोगस्य प्राबल्यम् आचारस्य प्रामाण्यम् कल्पसूत्रादीनां पौरुषेयत्वञ्च प्रतीतं भवति।

यूनिट् ४ विषयः - होलाकाधिकरणात् व्याकरणाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - होलाकाद्युत्सवस्य देशव्यवस्था नास्तीति ज्ञानम् व्याकरणप्रामाण्यज्ञानञ्च सम्पादितम् भवति।

यूनिट् ५ विषयः - लोकवेदाधिकरणम् आकृत्यधिकरणञ्च

फलितम् - ये लौकिकाश्शब्दाः तदर्थाश्च ते एव वैदिका इति ज्ञानम् शब्दशक्तिः आकृतावेवेति च ज्ञानम् भवति।

आचार्यकक्ष्या तृतीयषाण्मासिकी चतुर्थम् पत्रम्

जैमिनीयन्यायमालायाम् दशमाध्यायः

यूनिट् १ विषयः - प्रथमपादात् द्वितीयपादे षोडशाधिकरणान्तम्

फलितम् - बाधस्वरूपम् बाधभेदः तत्र उदाहरणानि इति बाधविषयकज्ञानम् भवति।

यूनिट् २ विषयः - सप्तदशाधिकरणात् तृतीयपादान्तम्

फलितम् - बाधत्रैविध्यज्ञानम् तत्र विशेषविचारः। बाधकारणम् किमिति च ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ३ विषयः - चतुर्थपादात् पञ्चमपादे त्रयोदशाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - केषाञ्चित् समुच्चयोपि भवतीति ज्ञानम् षोडशिशिग्रहस्य प्रकृतिगामित्वमित्यादिविषयाः अवगता भवेयुः।

यूनिट् ४ विषयः - चतुर्दशाधिकरणात् षष्ठपादान्तम्

फलितम् - प्रसङ्गादागतः सामविषयकविचारः अस्थियज्ञविचारश्च ज्ञातो भवति।

यूनिट् ५ विषयः - सप्तमाष्टमपादौ

फलितम् - पशवङ्गे प्रत्यङ्गम् हविर्भेदः इत्यादिविचारः पर्युदासस्वरूपञ्च अवगतम् भवति।

आचार्यकक्ष्या तृतीय षण्मासिकी पञ्चमम् पत्रम्

अर्थसङ्ग्रहः (प्रयोगविधितः आन्तम्)

यूनिट् १ प्रयोगविधिः

विषयः- प्रयोगविधेः निरूपणम् क्रमबोधकप्रमाणानि च

फलितम् - क्रमस्वरूपम् तद्बोधकप्रमाणानि तेषाम् लौकिकवैदिकविषयेषु उपकारः कथमिति ज्ञातम् भवति।

यूनिट् २ अधिकारविधितः परिसङ्ख्याविधिनिरूपणपर्यन्तम्

विषयः- अधिकारविधिस्वरूपम् मन्त्रप्रामाण्यनिरूपणम् विधिन्नयनिरूपणञ्च

फलितम् - अधिकारलक्षणम् ज्ञातं स्यात्। एवम् मन्त्रस्य कुत्र दृष्टप्रयोजनम् कुत्र अदृष्टप्रयोजनम् इति ज्ञातं स्यात्। अपूर्वविधेः नियमविधेः परिसङ्ख्याविधेश्च निरूपणेन तज्ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ नामधेयनिमित्तानि

विषयः- नामधेयनिरूपणे निमित्तानि चत्वारि इति निरूपणम्

फलितम्- मत्वर्थलक्षणाभयात् वाक्यभेदभयात् तत्प्रख्यशास्त्रात् तद्व्यपदेशशास्त्राच्च नामधेयम् भवतीति ज्ञातं भवति।

यूनिट् ४ निषेधपर्युदासौ

विषयः - निषेधस्वरूपम् पर्युदासस्वरूपञ्च

फलितम्- निषेधस्य पर्युदासस्य च भेदज्ञानम् अन्वय व्यतिरेकरूप इति ज्ञानम् भवति।

यूनिट् ५ अर्थवादनिरूपणात् आन्तम्

विषयः- अर्थवादस्वरूपम् ग्रन्थोपसंहारश्च

फलितम् - अर्थवादवाक्यात् प्राशस्त्यज्ञानम् जायते तस्य वैविध्यम् इत्यादिविषयाः ज्ञाताः भवन्ति।

आचार्यकक्षा चतुर्थषाण्मासिकी प्रथमम् पत्रम्
जैमिनीय न्यायमालायाम् एकादशद्वादशाध्यायौ

यूनिट् १ विषयः - एकादशाध्यायस्य प्रथमपादे प्रथमाधिकरणादारभ्य द्वितीये सप्तमाधिकरणपर्यन्तम्।
फलितम् - तन्त्रनिरूपणम्, तन्त्रलक्षणम् कुत्र तन्त्रस्य उपयोग इत्यादिज्ञानम्

यूनिट् २ विषयः - द्वितीयपादे अष्टमाधिकरणादारभ्य तृतीयपादे तृतीयाधिकरणान्तम्
फलितम् - तन्त्रसमुच्चययोः प्रतीतिः स्यात्।

यूनिट् ३ विषयः - चतुर्थाधिकरणादारभ्य द्वादशाध्याये प्रथमपादे चतुर्थाधिकरणान्तम्
फलितम् - तन्त्रप्रसङ्गयोः भेदज्ञानम् प्रसङ्गलक्षणञ्च अवगतम् भवति।

यूनिट् ४ विषयः - पञ्चमाधिकरणात् द्वितीयपादान्तम्
फलितम् - समुच्चयनिरूपणं भवति।

यूनिट् ५ विषयः - तृतीयचतुर्थपादौ
फलितम् - तन्त्र समुच्चय विकल्प अपवाद विषयकज्ञानम् सम्भवति।

आचार्यकक्षा चतुर्थषाण्मासिकी द्वितीयम् पत्रम्
वेदान्तदेशिककृता शेषरमीमांसा (प्रथमपादः)

यूनिट् १ विषयः - जिज्ञासाधिकरणम्
फलितम् - सूत्रार्थः, भाट्टप्राभाकरसम्मतता अधिकरणरचना, सिद्धान्त्यभिमतता अधिकरणरचना ज्ञाता
भवति।

यूनिट् २ विषयः - धर्मलक्षणाधिकरणम्
फलितम् - मीमांसकरीत्या धर्मलक्षणम्, सिद्धान्तरीत्या धर्मस्वरूपविवेकश्च ज्ञातो भवति।

यूनिट् ३ विषयः- तृतीयचतुर्थाधिकरणे
फलितम् - प्रत्यक्षस्य धर्मे अप्रामाण्यनिरूपणम् सर्वमतरीत्या ज्ञातम् भवति।

यूनिट् ४ विषयः - औत्पत्तिकसूत्रविचारः

फलितम् - स्वतःप्रामाण्यवादः, शब्दार्थसम्बन्धविचारः, एष यज्ञायुधी वाक्यविचारश्च ज्ञातो भवति।

यूनिट् ५ विषयः - प्रथमपादान्तम्

फलितम्- शब्दनित्यत्वाधिकरणविषयः अभिहितान्वयवाद अन्विताभिधानवाद वेदापौरुषेयत्वनिर्णयश्च ज्ञातो भवति

।

आचार्यकक्ष्या चतुर्थषाण्मासिकी तृतीयम् पत्रम्

भाट्टकौस्तुभे प्रथमाध्यायस्य चतुर्थ- पादः

यूनिट् १ विषय- - आरम्भात् चित्राधिकरणान्तम्

फलितम् - विधिवैविध्यज्ञानम् नामधेयनिमित्तज्ञानञ्च भवति।

यूनिट् २ विषयः - तत्प्रख्यन्याय तद्व्यपदेशन्यायनिरूपणम्

फलितम् - नामधेयनिमित्तानि ज्ञातानि भवन्ति।

यूनिट् ३ विषयः - आग्नेयाधिकरणादारभ्य

वैश्वदेवाधिकरणपर्यन्तम्

फलितम् - आग्नेयवैश्वदेवशब्दार्थज्ञानम् चातुर्मास्यपर्वज्ञानञ्च भवति।

यूनिट् ४ विषयः - तत्सिद्धिपेटिका

फलितम् - गौणीवृत्तिप्रमाणानि सोदाहरणानि ज्ञातानि भवन्ति।

यूनिट् ५ विषयः - पादान्तम्

फलितम् - वाक्यशेषसामर्थ्ययोः प्रामाण्यम् ज्ञातं स्यात्।

आचार्यकक्ष्या चतुर्थषाण्मासिकी चतुर्थम् पत्रम्

स्वशास्त्रीयेतिहासः (मीमांसाभ्युदये तृतीयाधिकारः)

यूनिट् १ विषयः - जैमिनिमहर्षिः

फलितम् - जैमिनेः कालः जैमिनेः ग्रन्थान्तराणि च ज्ञातानि भवन्ति।

यूनिट् २ विषयः - सूत्रव्याख्यानपरम्परा

फलितम् - कृतकोटिनामकम् व्याख्यानम्, उपवर्षवृत्तिः, देवस्वामि भवदास शबरस्वामिनाम् व्याख्यानानि अवगतानि भवन्ति।

यूनिट् ३ विषयः - भाट्टमतम्

फलितम् - कुमारिलभट्टपादाः, मण्डनमिश्रः, वाचस्पतिमिश्रः, पार्थसारथिमिश्रः तेषाम् कालः कृतयश्च ज्ञातास्स्युः।

यूनिट् ४ विषयः - प्राभाकरमतम्

फलितम् - प्रभाकरगुरुः, शालिकनाथमिश्रः, नन्दीश्वरः, रामानुजाचार्यः तेषाम् कालः कृतयश्च अवगता भवन्ति।

यूनिट् ५ विषयः - नवीनमीमांसकाः

फलितम् - खण्डदेवाचार्यः अप्पय्यदीक्षितः प्रभृति अर्वाचीनाः महामीमांसकाः तेषाम् कालकृतिविषयकज्ञानञ्च फवति

|

आचार्यकक्ष्या चतुर्थषाण्मासिकी पञ्चमम् पत्रम्

न्यायमाला प्रथमाध्याये प्रथमः पादः

यूनिट् १ जिज्ञासाधिकरणम्

विषयः- भाट्ट-प्राभाकरमतरीत्या जिज्ञासाधिकरणवर्णनम्

फलितम्- अध्ययनविधिविचारः भाट्टसम्मतः अध्यापनविधिविचारः प्राभाकरसम्मत इति ज्ञानम् आगच्छति।

यूनिट् २ धर्मलक्षणाधिकरणम्

विषयः- धर्मलक्षणनिरूपणम्

फलितम् - सिद्धे व्युत्पत्तिः कार्ये व्युत्पत्तिः इति मतद्वयज्ञानम् भवति।

यूनिट् ३ तृतीयचतुर्थाधिकरणद्वयम्

विषयः- प्रमाणपरीक्षाप्रतिज्ञा, धर्मे प्रत्यक्षस्य प्रामाण्यम् नास्तीति निरूपणम्

फलितम्- प्रत्यक्षलक्षणम् तद्वारा धर्मे प्रत्यक्षं न प्रमाणम् भवतीति ज्ञातं स्यात्।

यूनिट् ४ पञ्चमषष्ठाधिकरणद्वयम्

विषयः- विधिप्रामाण्यम् शब्दनित्यत्वञ्च

फलितम् - विधेः कथम् प्रामाण्यम् शब्दस्य नित्यत्व विषये मतभेदज्ञानञ्च

यूनिट् ५ अन्तिमाधिकरणद्वयम्

विषयः - वेदापौरुषेयत्वम्

फलितम् - वाक्यस्य धर्मे प्रत्यायकत्वम् कथमिति ज्ञानम् एवम् वेदस्य अपौरुषेयत्वम् तत्प्रयोजनञ्च ज्ञातम् भवति।